SIBIU

ANUL I. No. 153

6 pagini 3 lei

Marţi 31 August 1937

BUNA VESTIRE

ZIAR LIBER DE LUPTĂ ŞI DOCTRINĂ ROMÂNEASCĂ

Directori: DRAGOŞ PROTOPOPESCU, TOMA VLADESCU

Redacţia şi Administraţia: BUCUREŞTI, Bulevardul Elisabeta 12, etaj II.

TELEFOANE: Direcţia Administraţia 4-85.82; Redacţia 4.84.34

ABONAMENTE: Comune urbane: 1 an Lei 700, 6 luni 350, 3 luni 175; Comune rurale: 1 an Lei 500, 6 luni 250, 3 luni 125

Afirmarea înaltului comandament al muncii româneşti

— Inălţătoarea festivitate dela Leghea-Şorecani —

Inaugurarea staţiunei balneo-climaterice a minerilor

Discursurile: P. S. episcopului Nicolae Colan şi a d-lor: M. Manoilescu, Valer Pop, D. R. Ioaniţescu, George Gheorghiu. Banchetul. — Toastul d-lui Manoilescu, cuvântarea d-lui Morar Sabini.

— Discursul d-lui Al. Vaida Voevod —

La orele 7 şi jumătate, în gara frumos pavoazată a satului Aghireş, coboară invitaţii sosiţi dela Bucureşti, pentru a participa la sărbătoarea inaugurării staţiei balneo-climaterice a Minelor Şorecani.

Intâmpinaţi de d. profesor Mihail Manoilescu, administratorul delegat al minelor, întreaga asistenţă coboară din vagoanele cu paturi.

Din Bucureşti au sosit d-nii: Valer Pop ministrul industriei şi comerţului, D. R. Ioaniţescu fost ministru, Georgel Gheorghiu directorul general al U. G. I. R.-ului, prof. ing. Cristea Niculescu, prof. ing. Cassasovici, Emil Marian, George Trancu directorul Băncii Comerciale Române, Ion Manoilescu, directorul Băncii Timişoara, ing. Hossu dir. cfr., consilier Brăneanu ing. Teodoroff dir. Creditului Industrial, Virgil Cotova, directorul portului Constanţa, dr. I. Bădărău dir. spitalului cfr. No. 2. ing. Drăgulănescu, directorul Concordiei, dr. Adem, col. Vasiliu directorul Creditului Carbonifer, Gh. Galeriu director Nitrogen, Cezar Hărjescu director general la ministerul industriei, Joldea Rădulescu directorul ziarului Frontul, Dragoş Protopopescu dir. ziarului «Buna Vestire», Florin Demetrescu dir. ministerului industriei, ing. Augustin inspector cfr., Marius Drăgulescu, dir. ministerul industriei, Mircea Pienescu redactor al ziarului «Curentul», Ştefănescu Gruin, E. Ştefanovici, V. Damaschin, Viţeanu, V. Mocanu, Mândăchescu, Panaite ziarişti Bucureşti, etc., etc.

In gară, d. prim pretor a prezintat d-lui ministru oficialităţile locale, ţinând apoi următoarea cuvântare:

DISCURSUL PRIMULUI PRETOR

Excelenţa Voastră d-le ministru,

Regiunea «Şorecani», — cea mai importantă regiune din plasa Ahiresu — îmbracă azi haina de mare sărbătoare! Se inaugurează staţiunea balneară şi de odihnă «Leghea Şorecanilor» a funcţionarilor şi minierilor dela minele Şorecani, — realizare ce constitue un nou şi preţios inel în lanţul de înfăptuiri româneşti a acestei întreprinderi.

Apoi adresându-se d-lui ministru Valer Pop:

Excelenţă, — venind astăzi în mijlocul nostru ca să patronaţi sărbătoarea care este în adevăr a tuturor inimilor cari simt şi pulsează româneşte — ne daţi o nouă dovadă de sinceră dragoste de neam ce animă şi de sprijinul desinteresat ce înţelegeţi să acordaţi tuturor înfăptuirilor realizate în interesul românismului.

Bucuria noastră este îndoită când vedem, că din prilejul serbărei de astăzi, veniţi să încununaţi cu înalta Voastră autoritate, rezultatul muncii depusă cu atâta râvnă şi dragoste de neam de către distinşii fii ai Neamului Românesc, colaboratori din viţă de boeri moldoveni, a fraţilor Manoilescu, în slujba aceluiaş naţionalism curat românesc, cari prin întreprinderea românească lenită într'o regiune ce a fost aproape complect înstrăinată de sufletul Neamului Românesc, au ridicat stindardul revendicărilor de «restitutio in integrum» a drepturilor la viaţa de Stat a Naţiunei Române pe veci întregită în hotarele ei etnice şi istorice.

Fie, ca această pecetluire a unei înfăptuiri româneşti, realizată de fraţii Moldoveni în pământul Ardealului desrobit, să constitue o nouă afirmare, a unităţii sufleteşti a Neamului Românesc

Să trăiţi întru mulţi ani!

Vizitarea minelor Şorecani

Convoiul maşinilor porneşte spre satul Şorecani împodobit cu arcuri de verdeaţă.

La cazinoul muncitorilor, invitaţii servesc micul dejun.

Maşinile coboară spre gura minei. Prin galeriile ventilate oaspeţii pornesc în vagonete spre locul de abataj, unde pe brânci la lucru minerii scot din inima pământului cărbunele strălucitor.

Un scurt popas la capela din interiorul minei. Acolo, în fiecare dimineaţă, înainte de a-şi începe istovitoarea muncă, îngenunchează minerii cerând protecţia Celui Atotputernic.

Cerul se înseninează.

Convoiul porneşte spre biserica din sat, clădită de curând de administraţia minelor, în satul care de multă vreme nu-şi mai înălţase ochii către Cer.

Impresionanta solemnitate dela Leghea Şorecani

Clujul sosise la Leghea-Şorecanilor împreună cu satele din ţinut, în frunte cu distinşii oaspeţi, cari au ţinut să pecetluiască, cu prezenţa lor victoria românismului într'un ţinut complect înstrăinat.

Au sosit dela Cluj: P. S. Nicolae Colan episcopul Clujului şi d-nii Al. Vaida Voevod preşedintele Frontului Românesc, general Ivaşcu comandantul brigăzii de artilerie, d-na şi d. general Mehedinţi comand. corpului 6 teritorial, Dunca prefectul judeţului, păr. Man. ing. Gh. Zeicu inspectorul regimului silvic, etc. etc.

Convoiul maşinilor este primit la Leghea de uralele mulţimii venită din satele vecine, în frumoasele porturi naţionale.

OFICIEREA SERVICIULUI DIVIN

In faţa casei de odihnă a minerilor, pe terasa principală, ia loc întreaga asistenţă venită dela Bucureşti şi Cluj.

P. S. Episcopul Colan înconjurat de un sobor de preoţi încep oficierea serviciului divin. Răspunsul corului străbate spre culmile împădurite ale dealurilor, cari înconjoară staţiunea, pierzându-se într'un prelung ecou pe văile ce dau spre sate.

După ruga de mulţumire către Dumnezeu, P. S. Episcopul Colan s'a adresat întregei adunări prin următoarele cuvinte:

Cuvântarea P. S. Episcopului Colan

După oficierea serviciului divin, care a impresionat prin gravitate şi însufleţire, Prea Sfinţitul Episcop NICOLAE COLAN a rostit această scurtă dar elocventă cuvântare, ascultată cu încordată atenţiune de toţi cei de faţă.

«Am venit cu dragostea inimii mele, să binecuvântez acest aşezământ de credinţă. Am venit fiindcă acest aşezământ este creştinesc şi văd în faptul acesta singura cale prin care s'ar putea rezolva problemele sociale dintre muncitori şi patroni, căci nu există altă cale decât cea creştinească.

Văd în realizările de aici, înţelegerea care domneşte între cei cari cu sudoarea frunţii îşi câştigă pâinea şi între conducătorii lor.

Rog pe Dumnezeu să sporească jertfa materială şi sufletească, ca drumul apucat de cei de aici să fie urmat de mulţi alţii, pentru ca în curând, ceiace este la Aghireş, să fie în întreaga ţară».

După discursul P. S. S. Episcopul Colan a luat cuvântul d. profesor M. Manoilescu.

ASPECTE

Cugetătorul subtil şi feminin care era ERNEST RENAN, mărturisirea în ultimile pagini ale operii sale că regretă de-a nu mai putea vieţui îndeajuns spre a vedea verificându-se pe teren teoriile socialiste ce începuse a fi la modă pe vremea lui. Din mărturisirea lui însă transpira ca o undă de dureroasă îngrijorare. Şi pe bună dreptate, fiind Renan era un om prea subţire şi dotat cu o prea solidă cultură creştină şi istorică, spre a nu-şi da seama că o mişcare ce începe cu negarea lui Dumnezeu şi a spiritului, poate sfârşi altfel decât în cea mai fioroasă dintre mutilările sufleteşti, în faliment şi în sânge. Lucru care — după cum ştiţi — s'a şi întâmplat.

Desigur că dintre numeroşii oameni subţiri, cari au participat eri, Duminică, la sărbătoarea muncitorească şi românească dela LEGHEA ŞORECANILOR, nici unul nu va mai fi muncit de dorinţa de-a şti în ce spirit şi cu ce mijloace va rezolva STATUL LEGIONAR marea problemă socială lăsată nouă ca o moştenire falimentară de către regimul capitalist, deoarece au avut în faţa ochilor un exemplu concret de viaţă nouă colectivă, născută din tradiţiile noastre creştine, grefată pe un fond românesc viguros şi disciplinat, în spirit şi în doctrină legionară. Pentrucă în adevăr şi mai ales în ceeace ne priveşte pe noi Românii singură Mişcarea Legionară s'a dovedit capabilă să rezolve în chip cinstit, bărbătesc, eroic, marea problemă socială a veacului, fără de care desăvârşita noastră victorie naţională nu va fi cu putinţă. Dovada? Singură soluţia sa s'a impus.

Ieri ni s'a demonstrat acest lucru prin fapte, care după cum se ştie e o demonstraţie tot după maniera legionară.

Vă amintiţi cum ZOLA, caracteristic scriitor de stânga, a încercat să arate cu un episod cules din viaţa minierilor («GERMINAL») că luptele dintre clasele sociale au un caracter de teribilă şi implacabilă fatalitate şi că acest conflict nu o poate sfârşi decât în sânge, sub năruiri catastrofice şi dezastre.

In cazul nostru, o coincidenţă bizară a făcut ca, o mână de luptători şi de ingineri Români, tocmai prin experienţele realizate cu minierii şi în jurul unei mine de cărbuni, să ne arate că războiul permanent dintre clase e o stare socială morbidă, un simptom de putreziciune şi demenţă, în vreme ce colaborarea activă dintre factorii procesului de producţie, înfrăţirea lor în realizarea unor opere ce depăşesc preocupările şi perspectivele economice constitue tocmai orânduirea normală a lucrurilor în sânul unei naţiuni sănătoase.

LEGHIA ŞORECANILOR, admirabil colţ de rai pitulat între dealurile din împrejurimile Clujului, este o astfel de operă comună, realizată prin râvna frăţească şi prin eforturile convergente ale muncitorilor, inginerilor şi patronilor în scopul de a r[illegible] pe cei osteniţi, de a procura celor ce muncesc în tăcere şi anonimat, câteva săptămâni pe an de repaos şi de refacere trupească şi sufletească. Lor şi copiilor lor.

Ceeace e semnificativ însă e circumstanţa că în cadrul restrâns al acestei prime experienţe, opera aceasta nu e un început ci un coronament, o concluzie şi o sentinţă. Coronamentul încrederii ce şi-au închinat în 1933, în momentul românizării conducerii minelor ŞORECANI, muncitorii, conducătorii tehnici şi patronii; coronamentul dragostei, al muncii şi-al entuziasmului lor; consecinţa logică a principiilor legionare aplicate cu convingere în tot ceeace priveşte organizarea şi răsplătirea muncii într'o întreprindere.

Iar sentinţa a fost pronunţată de conştiinţa românească, integral reprezentată la această înălţătoare sărbătoare; clerul prin I. P. S. NICOLAE, Episcop al Clujului; elementul diriguitor, prin d. VALER POPP, ministrul industriei şi comerţului, creatorii militanţi ai României de astăzi, prin d. VAIDA-VOEVOD şi suita d-sale; oştirea prin doui generali, comandanţi de mari unităţi prin partea locului; elementul politic prin reprezentanţi ai tuturor grupărilor şi partidelor, cari toţi n'au avut decât sincere cuvinte de laudă pentru inimoasa şi temeinica înfăptuire.

In afară de discursuri, ultimă ofrandă pe altarul bachic al Democraţiei încă în viaţă, un alt element de educaţie legionară afirmat din plin aci a fost corul. Un cor impresionant de aproape o sută de persoane, ale căror voci curate şi puternice, timbrate cu aur şi cu argint, se înălţau de acolo, din inima verde a pădurii, până la picioarele celui Prea Inalt. Iar jocurile naţionale dela urmă, jocuri vioaie ardeleneşti, întinse pe pajişte, între arborii mari, în pacea solemnă a acestui refugiu, a adaos o nuanţă idilică şi patriarhală, puternicului ansamblu modern. Nuanţă necesară însă, pentrucă ea exprimă elementul de bază al tuturor înfăptuirilor sănătoase: continuitatea de tradiţie, de suflet şi de istorie.

D. profesor MIHAIL MANOILESCU, iradiind ca totdeauna bunătate, spirit, inteligenţă şi amabilitate, a arătat personal oaspeţilor toate dominantele caracteristice şi vrednice de interes ale înfăptuirilor. D-sa a fost sprinten şi bine dispus ca un licean, duios ca un părinte, aclamat ca un iniţiator şi ca un realizator.

NICOLAE BOGDAN

Cuvântarea d-lui Prof. Mihail Manoilescu

Inalt Prea Sfinte,
Domnule Preşedinte,
Domnule Ministru,

Iluştri şi cinstiţi oaspeţi,
Dragi copiii ai familiei Şorecani,

Este o rară bucurie aceia pe care o trăim astăzi când putem să avem în mijlocul nostru personalităţi din cele mai preţuite şi mai scumpe ale Ardealului şi ale neamului românesc.

Desigur din partea noastră a fost o îndrăzneală să invităm la modesta noastră sărbătoare pe P. S. Sa Episcopul Nicolae care odinioară a vorbit poporului ca marii prelaţi de odinioară în cuvinte atât de inspirate despre apropierea care trebuie să facă între toate clasele societăţii româneşti sub semnul sfânt al creştinismului (aplauze).

A fost o îndrăzneală să invităm la noi pentru a doua oară pe d. Preşedinte Vaida Voevod al cărui nume singur face să se cutremure brazii şi să foşnească frunza stejarului pe întreg cuprinsul Ardealului (aplauze, ovaţii îndelungate).

A fost o îndrăzneală să invităm pe d. ministru Valer Pop.

Mărturisesc că bucuria ce ne-o face se datoreşte nu atât situaţiei sale oficiale, ci faptului că este ardelean şi că în Ardeal şi-a înscris încă din tinereţe numele său alături de marii luptători dinainte de războiu, pentru cauza şi postulatele naţionale. Prezenţa d-sale în actualul guvern reprezintă în primul rând rândunica, care ne anunţă primăvara unui românism triumfător. Am văzut cu toţii acţiunea de românizare pe care o urmăreşte de când este în fruntea treburilor publice (aplauze).

Dacă totuşi ne-am îngăduit să invităm pe aceşti oaspeţi şi pe ceilalţi purtători de demnităţi şi de răspunderi din Bucureşti şi Cluj, pe care nu-i mai numesc, este fiindcă socotim că experienţa noastră dela Şorecani poate lumina multe din căile şi mijloacele care duc la triumful românismului şi care constitue astăzi preocuparea cea mare a fruntaşilor României.

D. PROF. M. MANOILESCU

In adevăr, în vremea noastră, problema naţională e prea mult şi mai totdeauna aşezată pe un plan teoretic.

Oamenii noştri de astăzi filozofează şi vor să asigure dominaţia elementului românesc prin mijloace prea lente, prin forme prea teoretice.

Oamenii noştri politici sunt în general prea filosofi şi prea puţin practici.

Din însăşi experienţa mea politică am ajuns la concluzia că mai presus decât cărţile de teorie — şi poate că şi eu am scris de acestea — şi mai presus decât legile cele mai bune — şi poate că şi eu am făcut din acestea — stă fapta vie şi concretă împlinită direct în mijlocul realităţilor naţionale. (Aplauze).

Când pentru un anumit timp nu mai poţi lucra în mare la guvernarea unei ţări cel mai cuminte lucru este să cauţi a lucra în mic la înălţarea şi înfrumuseţarea unui colţ de ţară. Şi atunci nu este nici o coborâre să cauţi ca acel legendar Popa Tanda să ridice şi să înfrumuseţeze un sat sau un picior de plai, ca unul din acestea atât de binecuvântate din pământul Ardealului (aplauze entuziaste).

INTREPRINDERI ROMÂNEŞTI INTR'UN STAT ROMÂNESC

O asemenea experienţă nouă şi îndrăzneaţă o supunem astăzi meditaţiunii dvs. De aceia ne-am luat curajul ca să vă convocăm în mijlocul nostru.

Ceeace vă înfăţişem noi este rezultatul unei bună voinţe, unei strădanii, unui gând de afirmare naţională desfăşurate în împrejurări de o vitregie de care dvs. nu vă puteţi da seama. Nu ştiţi care sunt împrejurările — în adevăr dramatice — în care au fost achiziţionate de noi, pentru a salva viaţa muncitorilor. Minele noastre; nu ştiţi ce datorii de ordin material, le apăsau şi ce greutăţi întâmpinau în exercitarea activităţii lor.

Totuşi noi cei din familia Şorecani nu suntem din aceia care socotesc că obligaţiile de ordin material sunt o scuză care să îngădue de a amâna împlinirea obligaţiunilor de ordin moral. (Aplauze).

Este specialitatea celor care nu au suflet, să invoace veşnic pentru inacţiunea lor greutatea vremurilor.

Din această experienţă a noastră, am scos câteva învăţături; câteva din ele sunt triste şi de aceia le voi spune cu curaj înaintea dvs. care jucaţi un mare rol în această ţară.

Intâi: *Pentru întreprinderile româneşti nu exista încă un stat românesc; un stat românesc aşa cum trebue să-l concepem cu toţii,* (aplauze îndelungate) ocrotitor pentru întreprinderile care îşi fac datoria naţională şi socială şi sever pentru acelea care calcă alături cu drumul cel drept.

De pildă din munca muncitorilor noştri ca şi din strădania intelectualilor care conduc aceste întreprinderi şi de care Prea Sfinţia Sa Episcopul Nicolae a vorbit atât de frumos. (Ce lecţiune înaltă a dat azi Prea Sfinţia Sa muncitorilor şi ţăranilor, arătând câtă valoare are munca intelectuală care trebue respectată de către muncitorul manual aşa cum şi noi respectăm munca lor!).

Se strâng de către întreprinderea noastră milioane de lei care merg — după lege — pentru ajutorarea muncitorilor sub forma asistenţei sociale oficiale. (Aplauze).

Dar, iubite domnule Ioaniţescu, fost ministru al muncii, ştii care cât de puţini din banii pe care îi strângem noi se întorc înapoi sub forma de bunuri efective pentru muncitorii noştri? Dacă noi am fi lăsaţi în pace să ne administrăm singuri banii noştri am putea construi câte două Leghii ca aceastea în fiecare an. (Aplauze).

Pentru intreprinderile româneşti nu există bănci româneşti

O a doua constatare tristă pentru întreprinderile româneşti — şi vă rog d-lor ziarişti să notaţi bine acest lucru — pentru întreprinderile româneşti nu există în ţara aceasta bănci româneşti, mai ales de când anumite bănci ardelene care aveau o tradiţie românească, azi nu mai au nici o putere. (Aplauze). Fac o singură rezervă: arătând toate recunoaşterea şi recunoştinţa Societăţii Naţionale de Credit Industrial care îşi face pe deplin datoria.

Dar există o *Bancă a băncilor* care poartă titlul oficial de *«Naţională». Nu ştiu pentru ce fel de întreprinderi o fi banca aceasta «Naţională» dar ea nu este «naţională» pentru întreprinderi româneşti (aplauze).*

Vă rog să scrişi şi aceasta d-lor ziarişti.

Iluştri oaspeţi, v'am vorbit până acum de cele triste. Dar există şi alte lucruri bune şi frumoase.

Există mai întâi un geniu organizator al românului, pe care nimeni nu vrea să-l recunoască. Acest geniu românesc este capabil nu numai de lucruri pur individuale nu numai de măestria meşteşugarului care făureşte lucrurile cele mai minunate, ci şi de organizarea muncii în comun, a muncii colective. Este geniul creator de întreprinderi economice, creator solidaritate şi de colaborare în vederea unui scop superior. (Aplauze).

Acest scop superior este românismul şi dreptatea socială. Pentru noi naţionalismul sincer nu poate fi decât social după cum socialismul firesc şi curat nu poate fi decât naţional. (Aplauze îndelungate).

Intre libertate şi ordine

In al doilea rând există la poporul nostru un alt fapt îmbucurător: există un echilibru sufletesc natural fără de care nu poate funcţiona o colectivitate omenească. *Intre nevoia de ordine şi între nevoia de libertate.*

Am auzit cu atâta pesimism spunându-se: este foarte greu să lucrezi cu românul fiindcă îndată ce-i dai libertate, îndată ce-i arăţi consideraţiune, «îşi ia nasul la purtare». Este o insultă care se aduce acestui neam de domni. Căci noi suntem un popor de domni şi de stăpâni pe care numai unele condiţii vitrege ne-au adus la umilinţe trecătoire (Aplauze calde).

Noi ştim să păstrăm cumpăna cea dreaptă între libertate şi ordine. De pildă la noi la Şorecani să nu vă închipuiţi că respectul pentru om şi atmosfera de familie au dus la desmăţ. Nu există întreprindere mai disciplinată decât a noastră. Dar nu există în acelaş timp oameni care să se simtă mai liberi şi mai demni decât acei care lucrează cu noi. (Aplauze, ovaţii).

Insfârşit o a treia constatare îmbucurătoare: mai există ceva minunat în românism şi acesta e sufletul Ardealului. *Cea mai mare bucurie a vieţii mele de om public a fost aceia de a fi descoperit* sufletul curat al Ardealului. *Am găsit la muncitori ca şi la conducătorii intelectuali nebănuite calităţi de technicieni, de organizatori, de şefi şi pe deasupra un devotament fără de sfârşit pentru ideile frumoase (apl.).*

Am avut la Şorecani — şi dacă îmi daţi voie să întrebuinţez un cuvânt părintesc — *am crescut aici* o serie de pui de ardeleni, începând cu tinerii meseriaşi din ţara Moţilor şi sfârşind cu tinerii ingineri ardeleni. In sufletul lor se găsesc adunate de o potrivă delicateţea moldovenească, îndrăzneala munteanului, şmecheria olteanului şi spiritul isteţ al bănăţeanului. Dar toate acesta sunt dominate de o mare calitate o soliditate şi o seriozitate care face pe ardelean să nu dea niciodată înapoi. Si atunci mai stăm să ne întrebăm de unde vom lua elemente economice de colonizare spre a le aşeza în colţurile în care ţara a fost năpădită de streini? Le vom lua din Ardeal! (Aplauze căduroase şi repetate).

Cântecul Neamului românesc

Doamnelor şi domnilor,

Aţi auzit adineaori cântându-se imnul minerilor. In acest imn este un vers de o desăvârşită tristeţe şi de o rară putere de evocare.

«Dasupra noastră n'avem cer,
C'aşa e viaţa de miner».

Cântecul acesta nu este numai cântecul minerilor. Dacă ne gândim la cer în sensul sufletesc, cântecul acesta este însăşi cântecul neamului românesc care în trecutul lui n'a avut parte de cer liber. (Aplauze). Dar eu trăesc cu o nădejde.

Sub domnia regelui Ferdinand s'a

(Continuare în pag. III-a)

C'un cuvânt jidovul nu merită drepturi nicăeri în Europa, pentrucă nu muncește, iar traficul și scumpirea artificială a mijloacelor de trai nu este muncă, și aproape numai într'aceasta consistă a jidovului. Jidovul nu cere, ca clasa de mijloc din secolul XVII-lea, libertatea muncii productive, ci libertatea traficului. El e veșnic consumator și niciodată producător. Dacă e meseriaș, e superficial, lucrează numai pentru ochi. Jidovii reprezintă concurența nesănătoasă a muncii rele, superficial cu munca dreaptă și temeinică. «Eftin» și Rău» e deviza jidovului până ce ruinează pe lucrătorul creștin, «scump și rău» e deviza lui când rămâne stăpânul pieții.

(Mihail Eminescu „Curierul de Iași 1877)

CUIBURI DE LUMINA

«Hilarita»
e titlul unei comedii utopice de d. Dragoș Protopopescu. Acțiunea, împărțită în numeroase tablouri, are un ritm viu, de film — și dialogul (acel dialog tipic Dragoș Protopopescu, care a și început să fie pastișat) de-o vervă inepuizabilă, dă o piesă, pe care-aș numi-o intelectualistă.

«Lumea Nouă»,
substanțiala revistă a d-lui prof. Mihail Manolescu a apărut într'un nou număr. Vom reveni pe larg asupra importantelor articole din «Lumea Nouă».

In «Viori de lut»
de T. Al. Munteanu, citim aceste versuri inspirate:

«Cu mâini tremurătoare de orb
Mă caut, cu glas de vânt mă strig,—
Clipa trece, țipă ca un corb
Printre cetini albe încremenite'n frig.

Aceleași rugăciuni stăruiesc în mine ca'ntr'un schit,
Genunchii sângerează, luna bate'n ferești
Copil de-odinioară, strop clar de infinit,
Oricui te-ași cerși dacă aș afla unde ești»...

(POVESTE ALBA)

Ascultă, cațul bate'n geam. E noapte...
Dă-mi mâna. Ștergeți pleoapa. Ce-aș mai putea să-ți spun?
Hai, cântă-mi iarăși că lanurile sunt coapte
Și luna'n clară. Nu plânge, înger brun!»

(DESPARȚIRE)

Petru Iroaie
e autorul recentului volum «Cântece populare istroromâne». Un comentariu bogat însoțește această lucrare de specialitate, asupra căreia atragem atenția.

«Răsurit nou»,
un poem de Constantin Scrima, are multă sensibilitate. Îi îndemnăm pe toți debutanții să citească și iarăși să citească: din V. Voiculescu, Lucian Blaga, Ion Pillat, Radu Gyr, Adrian Marin, Aron Cotruș, Const. Goga, Teofil Lianu și alții.

D. prof. Leca Morariu
a tipărit de curând lucrarea «Maiorescu și neologismul», o carte de mare utilitate, care adaugă încă un merit la cele multe ale distinsului savant.

Dimitrie Mântulescu
a tipărit un voluminos studiu, intitulat «Poliție politică și poliție de siguranță de stat». Așteptăm cartea, ca să putem reveni.

M. S.

O „Istorie a Bisericii romîne"

Și un Manual școlar

Pr. Dominic N. Ionescu — admirabilul nostru «Pire Mipanche» — este un excelent profesor. L-am cunoscut astfel la Seminarul Central, coleg de o afecțiune rară, entuziast și dascăl iubit de candidații la teologie, nu atât pentru prezența sa preoțească, cât pentru blândețea creștină cu care știe împărtăși viețile sfinților.

Pentru mine e un prilej bun, MANUALUL DE CL. IV DE ISTORIE A BISERICII ROMINE», (Ed. II) de a mă putea ridica mai sus de umerii mei. Prilejul într'această vacanță care ne-a depărtat vremelnic să mă regăsesc coleg al Pr. Dominic.

Prejudecata pe care mi-o formulasem cândva că un dascăl, cu simțul pedogogic al dânsului, ar putea realiza un bun manual didactic, din toate punctele de vedere, mi-a fost confirmată.

Ca tehnică, e o carte îmbietoare la lectură. Fotografii dese și edificatoare, facsimile de texte vechi, reproduceri din Psaltir și filigrame dau un prețios concurs textului critic propriu zis.

Interiorul cărții e ca un interior de biserică — cu atmosfer ăde cucernică măreție, uneoară când seminaristul sau liceanul citește «dovezile despre vechimea creștinismului la noi», un capitol în care elevul ia contact ușor cu utilizarea textelor (Eusebiu, Tertulian, Origen) și legea fundamentală a creștinismului romîn: lexicul nostru creștinesc de origină latină.

Iar detaliile — sînt copioase când este vorba de viețile Sfinților Eustațiu Placida și Teopistu, soția sa, Sfântul Mercurie sa uSft. Dasius care au mucenicit pe meleagurile noastre. Bogăția amănuntelor și preciziunea sobră a principiilor, a ideilor dominante — caracterizează manualul. Este TOCMAI CE CAUTA ȘI DE CE NU SE FEREȘTE ELEVUL. Pedagogic, copilul de 14-15 ani încearcă marea pînă'n fund dacă i se povestesc fapte de mare eroism (moral) și memorează scurt și fără insistențe — tot ce e dogmatic.

Dar, ceiace într'adevăr caracterizează pe o poziție specială acest manual, este utilitatea lui dublă.

Pe deoparte școlarul găsește într'însul, piesele importante ale istoriei bisericei romîne. Deci la Religie.

Pe dealtă parte manualul pregătește cu o sinceritate foarte limpede, pragurile cursului de istorie literară — epoca veche, religioasă și preistoriografică.

Intemeierea creștinismului nostru.

Invaziile slavone și acțiunea de creștinare a misionarilor Metodin și Chiril.

De aici trecem din preistoriografie în epoca religioasă a literaturii noastre.

Cu înființarea și rolul Mitropoliilor.

Cu Biserica înflorind sub atletul creștin, Ștefan.

Cu Coressi — cel care a dezlegat farmecele limbii, eșuate în nămoalele slavonismelor.

Mitropoliții care au lăsat urme în literatura timpului, Petru Movilă, Simion Ștefan, Sava Brancovici, Dosofteiu stihuitorul.

Biblia dela 1688 care pune principiul unității naționale și religioase la romîni.

Ș. a. m. d. până în vremile noastre, ale Patriarhiei de azi, trecînd prin viața mănăstirească la Antim Ivireanul, a cărui iscălitură «Antim al Ungro Vlahiei» zîmbește toată în chirilică în inima paginii 165, apoi pela Veniamin Costaki unul din ctitorii școlii romînești și Andrei Șaguna care asigură neamului, «Școala de solidaritate națională» (p. 220).

Ultimul capitol este închinat Artei, arhitecturii, picturii și odoarelor bisericești la Romîni cu peste 25 de clișee: biserici de stil romînesc, (unele după picturile lui Romanați) icoane, vitralii, etc.

Alături de informația concretă, manualul adaogă texte originale, care constitue apa vie a unei lecturi.

Bunăoară: Testamentul Mitropolitului Antim Ivireanu, care dă elevului o idee precisă despre firea blîndă și logica senină a Ivireanului.

Sau folklorul religios din colinde.

Sau minunatul clișeu al bisericii din Așchileul mic.

Ori cronica rimată «Plîngerea călugărului dela Prislop».

Astfel Pr. Dominic N. Ionescu ne-a dăruit dintr'odată o «Istorie a Bisericii romîne» care poate oricînd fi un îndreptar în biblioteca intelectualului, o lectură auxiliară învățământului literaturii romîne în faza ei religioasă, un manual tehnic, literar, cu un autentic simț al limbii, cu dragoste de subiect, informat, cu decorul bogat al clișeelor, cu lecturi colaterale — toate aceste daruri înmănunchiate spre a servi școlărimii romîne.

Colegii de specialitate ai Pr. Dominic — să dea deci prilej acestei școlărimi să descopere izvorul cel bun.

Pentrucă, eu dacă eram în comisia de recepție a manualelor didactice, dădeam referatul de mai sus și subscriam.

Ion Bălcanu

Calendar

Luni, 30 August 1937
ORTODOX: S-ții Părinți Alexandru Ion și Pavel cel Nou, Patriarhul Constantinopolului.
CATOLIC: S-ta Roza (1617)
SOARELE: răsare 5.35, apune 18.56

RADIO

Luni, 30 August 1937
RADIO ROMANIA și BUCUREȘTI
ORA DIMINNEȚII
14.10: Radio jurnal: Ora, Mersul vremii. Bursa. Știri interne și externe.
14.25: Muzică distractivă (discuri).
15: Ultimele știri.
19: Ora. Mersul vremii.
19.05: Concert de muzică variată. Orchestra Radio.
UNIVERSITATEA RADIO
20.15: Porumbul de D. Andronescu.
20.35: Ravel și Debussy (discuri).
RADIO ROMANIA
21.10-22.10: Muzică distractivă (disc.).
RADIO BUCUREȘTI
21.10: Muzică de cameră.
RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI
21.10: Mihail Arnăutu dela Opera Română din Cluj (canto): Cei doi grenadieri de Schumann; Arie din «André Cuénier» de Giordano; Din noaptea, de Brenet; Codrule de Aurel Eliade.
22.30: Sport. Radio jurnal.
22.45: Concert de noapte al Orchestrei Frații Dumitrescu.
23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză.
23.55. Ultimele știri.

Spectacole

TEATRE
TEATRUL CARABUȘ: Electro-Cărăbuș.
GRADINA MARCONI (Teatrul Vesel de vară): Fustele dela minister.
GRADINA ARPA-COLOS: Mătușica lui Don Juan.
TEATRUL COMOEDIA: Om de încredere.

CINEMATOGRAFE ROMANEȘTI
CAPITOL: Sherlock Holmes cu Hans Albers și Heinz Ruehmann, Jurnal și complectare.
ARO: Ispita cu Edward Arnold, Joel Mc Crea, Frances Farmer. Jurnal.
ROXY: Sherlock Holmes cu Hans Albers și Heinz Ruehmann. Jurnal și complectare.
A. R. P. A.: Dezonorata și Fata din Salem.
OMNIA: Corabia blestemată și Michel Strogoff.
CITY: Ingerul alb și Ultimii Mohicani.
DARLY: A doua tinerețe și Călătorie suspectată.
PALAS BULEVARD: Ingerul întunericului și Agentul special.
FORUM: Casa visurilor și complicații sentimentale.
FEMINA: Pension Mimosas cu Françoise Rosay și complectare.
VOLTA BUZEȘTI: Clubul sinucigașilor și Tinerețea își cere dreptul.
MARCONI: Surâsul seducător și Dragoste în Taxi.
MARNA: Suprema jertfă și Un bărbat original.

caleidoscop

ISTORIA BISERICII ROMANE

este cel mai bun, cel mai realizat manual de religie pentru clasa IV secundară. Autorul, PREOTUL IONESCU DOMINIC este bine cunoscut din câteva excelente lucrări anterioare.

O recomandăm în mod deosebit profesorilor de religie.

*

«Dogmele Bisericii ortodoxe» pentru clasa V-a secundară, de pr. Dominic Ionescu și preot Const. Placonescu, este deasemenea recomandată.

FRA ANGELICO CAMIL BALTAZAR

D. Prof. NICOLAE IORGA, se ocupă în numărul 6 din «Cuget clar» despre «O istorie a literaturii contemporane» de d. Eugen Lovinescu.

Notând în amănunțime toate aberațiile de stil și înțelegere ale teribilului Eugen Lovinescu, d. prof. Nicolae Iorga analizează fiecare «caz» în parte. Iată ce scrie d. N. Iorga.

«Fra Angelico Camil Baltazar, al cărui nume, de Vechiu Testament, nu mi se spune!

«E ceiace se cuvine aceluia la care «gesturile mărunte ale unei intimități domestice se încarcă de o poesie și sonoritate» inefabile, unice.

Gloria in excelsis! Săngenunchem D. Camil Baltazar ar trebui să fie explicat la ora de religie...

G. B.

ALEXANDRU CONSTANT,

în «Ideea Românească»:

«Este de esența tinereții cheltuirea generoasă, fără scop, faptul agonic. Se pare că acest stadiu dinamic al vieții nu e axat pe un principiu moral, ci mai curând pe unul estetic.

Tinerețea e menită să realizeze în categorii estetice; ea este streină imperativelor morale.

Desigur că afirmația noastră nu implică imoralitatea tinereții, ci starea pe care Nietzsche o situă «jenseits von gut und böse», cu sensul propriu și denumirea agresivă de «imoralism».

Starea aceasta a tinereții, cu prospețimea ei de viață, cu impulsiunile ei vulcanice și cu apostolatul de noutate, grație căreia fenomenul fundamental al vieții capătă înfățișarea unui fluviu, această stare nativă a vieții, pe care Machiavelli o pune la baza tuturor marilor realizări și din care Aristot făcea condiția realizării propriei esențe, pare într'adevăr ostilă unui formalism etic dat, unei discipline uniformizante, care-i slăbește elanul, unei finalități impuse, care-i frânge efortul. Tinerețea își are propriul ei finalism, propria ei morală, finalism și morală, cari, dacă uneori contrariază finalismul și morala unei așezări sociale vechi, sunt, în schimb, totdeauna pe linia sigură a Dumnezeirii. Tinerețea tinde *a se realiza*, după legile ei proprii, interioare, deaceea pare agonică, iar toată desfășurarea ei generoasă. In realitate ea nu are un scop, propria realizare pe care-l urmărește cu minimum de gratuitate, ca și Natura propriile-i scopuri».

«PROCESUL ARBOROASEI»,

lucrarea d-lui prof. Dr. Theodor Balan, discută cunoscutul episod al procesului celor cinci studenți bucovineni, între cari și Ciprian Porumbescu, învinuiți de trădare împotriva Austriei. Noua carte a neobositului cercetător istoric dr. Theodor Balan (care n'a ajuns încă nici măcar conferențiar universitar, pentrucă n'are rude între miniștri...) trebuie citită nu numai pentru datele ei, ci și pentru frumosul suflu românesc, care-o străbate.

VASILE ȚEPORDEI

publică monografia «Alexie Mateevici», — un studiu util, binevenit la comemorarea primului mare poet basarabean.

I. O. SUCEVEANU

ne trimite un frumos articol, intitulat «Colindând prin Bucovina». Regretăm că, din cauza lungimii, nu-l putem publica.

D. ION BANEA

va publica în No. 1 din anul III al «Iconarului» articolul «Preoțimea și dăscălimea ardeleană». —

Sf. Ioan Botezătorul

SUNTEM O ȚARĂ plină de Ioni. Numele, sau mai precis pre-numele, pe care-l întâlnești la tot pasul, este Ion. Dealtfel lucru pare explicabil. Pentrucă și calendarul, de unde se recrutează obicinuit numele, este dominat de Sfinții: Ion Botezătorul și Ion Gură-de-aur.

Cu toate acstea, cât de puțin știm despre proorocul care strigă în pustiu: «Gătiți calea Domnului, netede faceți cărările Lui!» Personalitatea covârșitoare a premergătorului Ion, a fost decisivă pentru soarta creștinismului. Cranic al împărăției lui Dumnezeu, el a fost cel dintâi care, arătând cu degetul pe Hristos a strigat, ușurat ca de o sarcină grea: hic est! hic est! Conștienți de misiunea lui divină, primii creștini i-au și închinat spre pomenire, mai multe zile în calendar, 7 Ianuarie, 24 Iunie, 29 August, sunt ale Botezătorului.

Faptul că Ion Înaintemergătorul, care reușise să-și înjghebeze o școală profetică cu răsunet puternic în popor și să îndrepte spre el toată atenția și nădejdea mântuirii, vine și spune: «Nu sunt eu, ci altul, acela pe care-l căutați», nu e deloc fără importanță.

ION BOTEZATORUL rămâne mare prin aceea că a știut când i-a apus steaua lui. A înțeles la vreme, că el trebue să se micșoreze, pentruca altul să crească. A pricepe când îți apune steaua, este tot un caracter al personalității.

Nu știu ce ar trebui făcut, pentruca să ne intre bine în cap lucrul acesta. După codul comun al felului nostru de a vedea, credem că destinul personalității este numai ascensiunea. Profundă eroare!

A ști să decazi, descriindu-ți perfect curba, înseamnează a-ți rotunji și desăvârși personalitatea.

Un Ion Botezătorul, arțăgos și încrezut, ar fi fost o adevărată primejdie în pragul Noului testament. Supralicitându-și doctrina cu a Mântuitorului și polemizând cu Hristos, Ioan, ar fi rămas un gnostic oarecare, fără nici o însemnătate în opera mântuirii. Dar, privind cu aceeași bucurie, căderea stelei lui, ca și ascensiunea astrului mesianic, Ioan a rămas un uriaș.

Doamne, cât ar avea de învățat oamenii din acest exemplu slendid! Câte stele în țara asta nu sunt țintuite cu mâna și furcerul, deși ele trebuiau să vină jos?! Și cât încurcă firmamentul, întârziind mântuirea !?

— In legătură cu persoana lui Ioan B. se impune să remarcăm iarăș, un fenomen cu totul paradoxal. Se știe că el este numit «profetul care strigă în pustiu», Cum și era de fapt. Pentrucă într'adevăr, Ioan se retrăsese în desertul din jurul Iordanului și acolo predica. Cum se explică atunci că lumea alergă la el ca la un izvor cu apă rece? Că numai el era ascultat? Că lui în deosebi i-se cereau referințe despre mesianitatea lui Hristos?

PUSTIUL ȘI SOLITUDINEA formează pâinea sufletelor mari. Fără retragere și solitudine nu e posibilă creația. Și Ioan creiase modelul omului nou, pe care Mântuitorul, nu l-a disprețuit. Ba, dimpotrivă l-a adoptat și l-a perfecționat.

Ion Botezătorul a fost cel dintâi creștin. Lumea alerga la el, pentrucă el dăruia totul și nu cerea în schimb, decât îndreptarea sufletului și înoirea vieții.

Și azi și mâine și totdeauna, cel mai ascultat cuvânt este cel care vine, din tăcere, din lepădare de lume și care nu ascunde în dosu-i decât grija pentru mântuirea semenilor.

I. C. Bâca

Domnia lui Carol I și Pașoptiștii

In ultimul număr «Vremea» publică sub semnătura d-lui A. Gheorghiu, un admirabil articol, despre stăruința tineretului cărturar în cultura noastră și în domeniul științific și istoric.

Considerațiile au fost sugerate autorului citat, de lucrarea d-lor Mihail Polihroniad și Alexandru Cristian Tell, «Domnia lui Carol I»

Iată ce scrie d. *A. Gheorghiu*:

«Faza polemicelor sterile și a luptelor de stradă a fost depășită și tineretul cu suflet deschis, curat, cu voința oțelită în grele încercări s'a apucat de un efort constructiv pe un șantier totdeodată spiritual, cultural și economic»,

Iar mai departe oprindu-se asupra lcrării «Domnia lui Carol I»: «d-nii M. Polihroniade și A. C. Tell și-au propus, nu fără motiv, să cerceteze o epocă din cele mai agitate, și să trateze liniile ei de foc, pentruca astfel să realizăm efectiv ceeace a fost bun sau rău în ultimii o sută de ani de istorie românească (căci Domnia lui Carol I concentrează toate curentele și directivele acestui secol).

LEGAMANT

Din țara bunicului aduc în troiță rod
Și-l port cu mine, vulturiu, spre vânătari.
Spre înălțimi și țel de luptă-l las slobod
Să plece tropotind în patru zări.

Setos și dornic de împărtășanie,
M'am reîntors în satul meu de graniță
La vama dintre lumi, smerită danie,
Mi-am dat tot sufletul din raniță.

Și așa întors acasă, cuminecătură
Mi-a fost ogorul cari mă chiamă de mult.
M'am dus în stranele de arătură
Să cânt pământului și să ascult.

Cum trec în luminate dimineți cu rouă,
Cu pașii sângerați de lanțuri și piroane,
Să ceară, pentru țară, rod de vreme nouă,
Străbunii mei cu prapuri și icoane.

Pe o aripă de cer sta Dumnezeul preamărit
Și semne împărțea: alin și izbăvire.
Creștea, arhanghelii, din rugă de hotar urzit
Un viu mărturisit sub sfinte patrafire.

In urma șirului, din veac și din milenii,
Plângea străbunul meu dela paradă.
I-am luat o lacrimă din colțul genei
Și-o port, drept legământ, schimbată 'n spadă.

Valeriu Cârdu

„Buna Vestire" în munți

Semenicul

Carpații, uriașe valuri de pădure, bogați în vegetație, legănați în splendorile melodice ale doinei, ascund în văile lor nu numai aur, fier, cărbuni și aramă; nu numai nesfârșite rezervoare de petrol, titanice blocuri de sare și marmoră, ci mai ales *datină*, granitica bază a unei superioare civilizații.

Fiecare știubei, fiecare izvor, zburdalnic copil ce se rostogolește din adâncurile codrului, păstrează un cântec despre un voinic; stânile, cădelnițe cari fumegă necontenit pentru nesfârșita liturgie celebrată în splendida biserică cu boltă de azur și cu făclii de stea; turmele albe; totul, absolut totul e profund românesc. Aici e leagănul baladei, al legendei; aici s'a creiat basmul și toată mitologia vechei culturi românești, cu rădăcini înfipte în lutul getodac.

Piscurile carpatine sunt turnurile maiestoasei biserici clădite de Dumnezeu pentru dreapta noastră credință. Perfecta armonie între duhul românesc și munții noștri e marea dovadă că aci e obârșia neamului.

In totalitatea arhitectonică a munților Carpați, grupul «Semenicul» are culme domoală ca o doină bănățeană.

Răsăriturile de soare scânteiază piatra scumpă peste surâsul margaretelor albe înflorite întreaga vară și până în mijlocul toamnei. In liniștea deplină, neîntreruptul foșnet al pădurii, adoarme sufletul legănat în farmecul unui cântec bătrânesc. Vitele grase, de soi bun, turmele nenumărate, pasc liniștite într'o vegetație abundentă. Spre chindie, când soarele se apropie de culme, peisajul își schimbă înfățișarea. Pare de o visătorie feeorească, ața ca ochii ciobănițelor, umbriți de gene lungi, deschiși a mirare și umezi de vis. Atunci văile încep să aburească și depărtările se albăstresc. Din zăbranele ascunse subt coline, vine un cântec de fluer și cu el, turmele se îndreaptă spre polești.

Se înserează.

Fagii de pe marginea cărărilor parcă sunt vii. Când se îmbină ziua cu noaptea, primesc în jurul contururilor lor o dungă de lumină roșiatică. Crengile lor se mișcă, se agită; frunzele vorbesc unele de altele. Nu își spun povești ciudate și nu cântă doine părăsite?

Liniștea e deplină. La apus, cerul s'a tivit cu purpură. La răsărit, dunga de argint de pe coame, trădează ivirea lunei. Nopțile sunt albe. Frunzele sunt metalice. Părlele revarsă aur lichid.

Umbrele fagilor și ale brazilor se îmbină și prin luminișurile lor, vârful terbil s'a împodobit cu strop de stea. Miliarde de stele pe pământ... Cerul și pământul sunt asemeni. Pășești pe o spuză de stele.

Undeva, la o stână îndepărtată și nevăzută se aude un cântec de fluer și băulitul prelung al unui câine ciobănesc. Atunci singurătatea înspăimântă. Văzduhul foșnește prevestiri.

In clipele acestea am înțeles vorbele spuse deunăzi de un cioban:

— «Pe noi ne înțeleg, taică, tată, ăști munți...»

Viața ciobanilor e o baladă înfloritoare. Imbrăcămintea putrezește pe ei de ploi și de soare. Duhul singurătății a pătruns în întreaga lor ființă. I-a făcut copii de buni și firi neînduplecate. Sunt acele caractere făurite pentru neadaptabili: păstrătoare de obiceiuri și pentru cari datina e religie.

Ințelepciunea lor, o înțelepciune poveștilor, alături lor e filosofia «Mioriței»; poesia lor e poesia poporană, europeană prin structura artistică și universală prin valoarea etică a ideilor exprimate.

Incerc să fac o comparație între un cioban artist și forma de azi a culturii românești. Dar nu reușesc. Sunt două lumi diametral opuse. Peisajul nuanțelor l-a exprimat ciobanul în uneltele sale de lucru și de luptă: Pe mânerul pistolului, pe boata lui cu măciucă haiducească pe dârjala bicicului, peste tot, pe marginea ioparului pe care toarnă mămăliga, pe uneltele pentru măsurarea laptelui (litre, ocale) găsești încrustată simțirea lui, în forme geometrice sau basoreliefuri, într'un stil cu totul original.

Fluerul din lemn de fag, cireș sau prun, e o capodoperă. Și, operă de artă desăvârșită e cântecul horelor, brâurilor și al doinelor.

Viața munților, e romanul autentic românesc, nescris până acum.

Grigore Bugarin

Insemnări de pe front a camaradului NECULAI TOTU s'a epuizat

Rugăm pe toți camarazii care au comandat cartea să urgenteze cu trimiterea banilor, specificând pe mandat suma trimisă pentru carte, în vederea scoaterii ediției a III-a.

Șeful Biroului de Propagandă
Ing. Smărăndescu
Imprimeriei 3, București.

Afirmarea înaltului comandament al muncii românești

Inălțătoarea festivitate dela Leghea-Șorecani

[Continuare din pag. I-a]

împărțit fiecărui țăran câte o bucățică din pământul țării; sub domnia Majestății Sale Regelui Carol II trebue să se dea fiecărui român câte o bucățică de cer. Fiecare trebue să primească ceva din ceeace înalță, din ceeace face pe om să se ridice până la Dumnezeu câteva ceva din bucuriile sufletului care nu se măsoară și nu se cântărește.

Fiecare român trebue să se împărtășească din binefacerile culturii și din mulțumirile unei vieți înălțate dincolo de materialitate! (Aplauze).

In această nădejde vă mulțumesc tuturor pentru onoarea pe care mi-ați făcut-o de a veni astăzi aci. Și vă rog să credeți că bunavoința și prietenia pe care mi-ați arătat-o astăzi se vor preface pentru noi în noui puteri. Și peste puțină vreme veți avea o nouă mică surpriză din partea familiei Șorecani. (Aplauze îndelungate. Ovațiuni. D-nii Vaida, Valer Popp și Ionițescu felicită călduros pe d. profesor Manoilescu).

Discursul d-lui Valer Pop ministrul industriei și comerțului

Prea Sfinte Părinte,
Doamnelor, Domnilor și
Iubiți minieri,

Am venit aci ca să îndeplinesc o sfântă datorie, o datorie pe care o fac cu plăcere ori unde în țara românească se realizează ceva în sensul constructiv, dar pe care o fac cu îndoită plăcere aci, în cadrul societății Șorecani.

Ori cât de mare ar fi fost distanța și ori cât de multiple ar fi fost preocupările mele ași fi venit aci pentrucă era ocaziunea de a sublinia două lucruri de o extremă importanță în viața noastră colectivă: era ocaziunea de a sublinia priceperea și pregătirea românului capabil de a face față și de a rezolva orice problemă de ordin technic și era ocaziunea de a sublinia opera sufletească de ordin social și național care iradiază din acest colțișor modest al țării românești într'o întreagă regiune, făcând ca pretutindeni să se îmbrace din nou costumul românesc, făcând ca pretutindeni să răsune din nou cântecul românesc, făcând ca pretutindeni, în toate satele din această regiune, să se simtă o acțiune vie de trezire a conștiinței și demnității noastre de român (aplauze).

Am avut ocaziunea adineauri să fac mențiune de priceperea și puterea de organizare și de muncă a românului.

In valea Jiului la Hunedoara, la Baia Mare, la Brașov sau București, în întreprinderile de Stat sau în întreprinderile particulare românul pus la treabă și chemat în locul de răspundere, chiar atunci când tâmplele lui nu sunt încă cărunte, chiar când lipsesc anii experienții, a dat dovada de o destoinicie desăvârșită și a dat dovadă că știe să sfințească locul tot așa de bine, dacă nu mai bine decât ori care altul care nu vorbește limba noastră (aplauze).

Față de aceste constatări făcute aici, ca și aiurea, scuza că românul nu poate să-și găsească loc fiindcă îi lipsește pregătirea tehnică, sau experiența tehnică și trebuește să mai aștepte lungi ani de experiență până când să-i poată fi încredințată conducerea unei întreprinderi, este o scuză inadmisibilă și o foarte transparentă încercare de a sustrage îndatoririi pe care o are fiecare cetățean ocrotit de legile acestei țări de bunăvoința acestei țări, de a da românului în această țară locul ce i se cuvine și putința de a se afirma (aplauze).

Am spus că este o datorie pentru fiecare care se bucură de protecțiunea acestei țări de a avea în vedere și aceste considerente de ordin național.

PRIMATUL MUNCII ROMANEȘTI

Recunoaștem tuturora meritele pe cari le au punându-și munca și capitalul la bătaie, făcând eforturi de ordin intelectual și de ordin material pentru promovarea economiei noastre naționale.

Dar toată lumea trebuie să recunoască că aceste eforturi n'ar fi dat rezultatele pe cari le dau, dacă nu ar plutii mâna ocrotitoare a Statului românesc, și toată protejuirea pe care acest stat a croiat-o muncii cinstite și dacă această națiune dela cel mai mare până la cel mai mic nu ar fi consimțit în mod benevol de a aduce sacrificii de ordin material pentru promovarea și înflorirea întreprinderilor de ordin industrial din această țară (aplauze).

Dacă însă intervenția Statului este bine primită și îmbrățișată cu amândouă mâinile atunci când este vorba de avantagii de ordin moral și material pentru întreprinderi, această intervenție a Statului este stăruitor solicitată, nimeni nu are dreptul să refuze intervenția Statului când este vorba de a rupe lanțurile cari ne leagă de a deschide uși cari sunt închise și de a face locuri cari se cuvin după dreptate neamului românesc (aplauze).

Sunt mulțumit și impresionat în adâncul sufletului meu că, acțiunea făcută de mine a fost înțeleasă și a găsit un ecou în inimile acestei națiuni doritoare de o soartă mai bună.

Sunt obligat însă să adaug și o mărturisire. Oricât de mult ași fi crezut în ceeace este necesar să fac oricât de mult m'ași fi străduit să realizez din ceeace am crezut, nimic nu ar fi fost cu putință dacă nu ași fi avut înțelegerea deplină și concursul fără rezervă al celor cu care am onoarea să stau în acelaș minister și pe aceeaș bancă ministerială. (Aplauze, trăiască).

Doamnelor și domnilor, eu cred în viitorul acestui neam, cred cu tăria neclintită, sunt optimist, însă nu mă stăpânește optimismul bleg al acelora care așteaptă totul dela voia întâmplării. Sunt animat de optimismul activ și creator care pe toți trebue să ne anime pentru ca astfel să putem într'un timp relativ scurt, să transformăm aspectul acestei țări și dacă am scuturat lanțurile robiei politice să se știe, să se vadă, că nu suntem dispuși să tolerăm lanțurile unei robii economice care echivalează cu robia politică (aplauze).

Mă îndritueste ceva să fiu stăpânit de acest optimism în ceeace privește viitorul a acestui neam. Două sunt lucrurile ce mă întăresc în această convingere: este energia, este înțelepciunea superioară, este îndrumarea hotărâtă pe care M. S. Regele Carol II al României (trăiască) înțelege să o dea clipă de clipă tuturor acelora cari sunt gata ca mai presus de deosebirile de vederi mărunte în ceeace privește problemele de ordin secundar, să se înhame la carul refacerii noastre materiale și morale, la marea operă de refacere și consolidare a țării. In al doilea rând este elanul și energia creatoare care a urmat după lâncezeala de după războiu, făcând ca pretutindeni, în toate sufletele românești, în toate colțurile locuite de Românl, să lăsăm la o parte tot ceeace ne desbină, să adunăm tot ceace ne unește și hotărâți de a realiza, să mergem înainte pentrucă astfel să recâștigăm timpul pierdut, să ne așezăm acolo unde ne este destinul, în fruntea neamurilor din acest bătrân colț al Europei. (Aplauze).

AFIRMAREA VIRTUȚII DE ROMAN

Credem cu toții în viitorul acestui neam, faceți-vă datoria acolo unde sunteți așezați, faceți-vă datoria cu evlavie și nădejde pentrucă pe zi ce trece biruința noastră este tot mai evidentă, pentrucă pe zi ce trece afirmarea noastră, este tot mai accentuată, pentrucă pe zi ce trece ne apropiem de momentul solemn care ne va permite să spunem că generația de după războiu și-a făcut datoria precum și-a făcut-o și generația războiului.

Unii au suferit martiraj iar alții s'au sacrificat pentru unitatea politică, iar noi să punem toate energiile și să facem toate sacrificiile, cari să creeze noua Românie, unde Românul să fie și de formă și de fond stăpân al solului și al subsolului acestei țări precum și pe sufletul acestei națiuni.

VALER POPP

Discursul d-lui Georgel Gheorghiu, directorul general al U. G. I. R.-ului

Domnule Ministru,
Domnule Profesor,
Domnilor,

Nu cred să fie mulțumire sufletească mai mare, pentru oricine se apropie cu inimă caldă și cu creștinească pietate, de nevoile și greutățile lumei muncitoare decât aceea de a fi față și a lua parte la târnosirea unui așezământ de utilitate socială, oricât de modest ar fi acel așezământ, necum acela pe care-l avem înaintea noastră atât de minunat așezat și de o falnică înfățișare.

Am vorbit de târnosire. Intr'adins m'am slujit de cuvântul acesta bisericesc. Intr'adevăr, în cugetul meu tot ce poate ajuta pe omul trudei zilnice, în năzuința sa de a se ridica la condițiuni de viață mai bune, precum și mai cu seamă de a se înălța tot mai sus pe scara gândirii și a simțirii, are ceva sfânt, ceva legat de credință, de altar. Căci nu izbândesc cu adevărat și trainic, decât revendicările și arvunește în mod fericit înfăptuirea revendicărilor mari, când, pornită din gândul bun și curat al armoniei sociale, întovărășesc în sănătoase acțiuni comune pe cei ce *dau* de lucru cu cei ce *iau* de lucru.

Infiinţând stațiunea aceasta climaterică și de odihnă, dată în folosința funcționarilor și minierilor dela Minele Șorecani, s'a asigurat *tuturora* putința unei primeniri a forțelor înviorătoare, de trup și suflet.

Este o faptă mare, mărturie vie și directă a unei bune și cuprinzătoare înțelegeri a raporturilor ce trebue să domnească între capital și muncă. Dar este mai mult decât tălmăcirea unui înalt sentiment de omenie. In nobila inițiativă a conducerii Minelor Șorecani se exprimă clar și lămurit un adevăr de căpetenie, pe care Ugir-ul, în numele căruia am cinstea de a grăi, cu deosebită atenție și prețuire îl înregistrează, dându-i toată adeziunea.

Străbunii noștri ziceau: Minte sănătoasă în corp sănătos. Industria modernă tot mai pătrunsă de un viu spirit social, tot mai străbătută de necesitatea imperioasă a conlucrărei sincere și înțelegătoare dintre toți factorii ei componenți, industria modernă zic, își documentează concret, înțeleapta convingere, că o sănătoasă desvoltare industrială într'un stat național, cere *neapărat*, o muncitorime și funcționărime industrială, viguroasă și robustă.

Odihna nu este un dar, nu este o favoare, nici măcar o răsplată. Odihna este complimentul necesar, organic, de sine înțeles, al unei munci libere, desfășurată în bună ordine și fecundă în rezultate, nu numai pentru factorii de producție, ci pentru nația întreagă, în slujba căreia se află industria, cu toate resursele ei de muncă, știință, destoinicie și disciplină.

Iată ce a recunoscut conducerea Minelor Șorecani, când a pus la dispoziția Dvs., funcționari și minieri, această stațiune de odihnă, care pe ea o onorează, ca orizont social, înălțime de vederi și spirit de prevedere, iar Domniilor Voastre, albine neobosite în acest stup puternic și bine orânduit, vă va fi o dovadă mai mult, că în conducătorii acestei întreprinderi românești, aveți prieteni de o luminată solicitudine, tot așa de vrednici de respectul și devotamentul Dvs, cum sunteți și Domniile Voastre demni de perfecta lor încredere și de calda lor atenție.

Este încă un pas pe drumul noii politici sociale, de colaborare, armonie și firească erarhizare, care mai puțin atârnă de oficialitate și de stat, cât de înșăși factorii esențiali ai industriei și de inițiativele lor directe.

Fie ca toate industriile din țară și în primul rând acelea care prin natura lor fac apel la ceeace este mai esențial în vigoarea neamului nostru, să pășească în scurt timp pe această cale a apropierei și a înțelegerei, care în ultima analiză este calea supremului interes național.

Uniunea Generală a Industriașilor din România, dându-și seama de mult că prosperitatea industriei implică în mod firesc prosperitatea lucrătorilor și funcționarilor industriali, se bucură ca de o adevărată izbândă, de inițiativa care a prilejuit această frumoasă serbare, această înălțătoare târnosire, pentru a sfârși cu cuvântul cu care am început. Căci încă odată, tot ce este spre binele sufletesc, spiritual și trupesc al muncitorimei industriale, este spre binele industriei însăși.

Cuvântarea d-lui D. R. Ioanițescu, fost ministru

Prea Sfinte, Doamnelor și domnilor!

Când am fost ministru al muncii, sănătății și ocrotirilor sociale prin Harul lui D-zeu și blagoslovenia d-lui Vaida-Voevod, am vrut să o rup cu tradiția: ministrul muncii să nu se mai cuibărească în cei patru pereți ai ministerului; nu acolo avea a face, d-lor, cu revendicările muncitorilor, ci să meargă pe teren, în toate colțurile țării.

Am străbătut țara în lung și în lat. Dacă spun aceste lucruri este ca să rețineți cele două constatări pe care le-am făcut eu, în calitatea oficială pe care am avut-o. Unde exista o întreprindere românească, toate așezămintele necesare bunei stări a lucrătorului începeau să se înfiripeze, unde era o întreprindere străină nici pomeneală de instituții cu caracter social.

De aceea, d-lor, pentruca să spunem lucrurile pe șleau, să spunem realitățile pe față a târnosi un așezământ — cum a spus așa de frumos reprezentantul A. G. I. R.-ului, înseamnează a clădi, a construi nu îi interesează viitorul; nu înfrumusețează locurile pe care le exploatează. Exploatarea are caracterul arendășesc. După ce ai terminat, pleci și după tine potopul.

Iată de ce noi trebue să aducem laude tuturor inițiativelor românești pentru ca l'ați văzut pe d. Manoilescu: nu se gândește la o exploatare de 10-15-20 de ani. Ce este aceasta decât afirmarea că noi românii în special dvs. inginerii unde calități clădiți, nu pentru astăzi, nu cu caracter provizoriu, ci cu caracter definitiv pentru totdeauna, cucerind locurile care în momentul de față sunt cucerite de străini. (Aplauze).

Ați auzit adineauri însăși cuvântarea așa de frumoasă și de înălțătoare a Prea Sfințitului Niculae: oriunde se creează asemenea locașuri cari sunt un steag, voința de a stăpâni pentru totdeauna locurile ocupate și mai mult este mândria română de a stăpâni și înfrumuseța locurile câștigate.

Aşi putea să închei aici prin sentimentele cari m'au cuprins în momentul în care ascultam cuvântările care s'au rostit și care nu sunt cuvântări ocazionale, ci au dat drumul sufletului; ai cântat domnule Valer Pop astăzi imnul redășteptării muncii românești.

Suntem astăzi mulțumiți pe drumurile pe care mergem.

Eu nu pot să nu recunosc, în calitatea în care d. Manoilescu a binevoit să-mi dea cuvântul să vorbesc, că dacă în momentul de față în toate colțurile se vorbește de repunerea drepturilor aceasta se datorește unui om care este o explozune de dragoste de țară fostului președinte de patru ori care este d. Alex. Vaida Voevod. (Trăiască).

Aşi vrea să desbrac cu raporturile pe care le am cu d. Vaida dacă citez numele lui îl citez ca cel care a chemat la viață toată această muncă, toată această energie care era sub obroc. A făcut-o cu aceleași riscuri cu care înainte de războiu a afirmat libertatea poporului românesc în fața forurilor internaționale. Ne era teamă la început că poate nu o să ne înțeleagă muncitorii. Nu a trecut nici un an și toate breslele profesionale erau în jurul d-lui Vaida, în jurul acest imn național pe care l-a spus așa de frumos d. Manoilescu și d. ministru al industriei și comerțului.

In special domnule Manoilescu, dvs., inginer, sunteți cel care cei dintâi v'ați avântat în luptă. Am înțeles lesne pentru ce în sufletul nici unei alte categorii ca în sufletul inginerului credința în permanentizarea forțelor neamului, sentimentul de construcție, credința că o facem pentru totdeauna, că suntem stăpâni pentru totdeauna în această țară nu pătrunde mai mult decât în sufletul inginerului român menit ca din fundul pământului să pună în valoare toate frumusețile pământului.

Tara românească este pe drumul cel bun. Nu mai avem frica de viitor pentru că este a treia oară când avem cuvântul care oficializează problema primatului românesc.

D. M. MANOILESCU: a patra oară printr'un decret în Monitorul Oficial.

D. D. R. IOANIȚESCU: Prima oară oficializat la 5 Martie printr'un Jurnal al Consiliului de miniștri când un decret lege le impunea; a doua oară când am răspuns interpelării din Senat cu privire la această chestiune a primatului muncii românești. Și a treia oară astăzi aici.

Ce să mai doresc în momentul de față? decât să fi semnat certificatul de naștere al decretului care legitimează drepturile tuturor românilor (Aplauze prelungite).

MASA COMUNA

După solemnitatea, deschiderii oficiale a stației balneo-climaterice, asistența a fost invitată la o masă comună la care au participat toți cei cari au colaborat la marea operă de afirmare românească: ingineri, funcționari și mineri.

D. R. IOANIȚESCU

Leghea Șorecanilor

Casa minerilor

Toastul d-lui Manoilescu, pentru M. S. Regele Carol II

Către sfârșitul mesei, d. profesor Mihail Manoilescu, a ridicat următorul toast:

Nici odată românul într'o atmosferă de înălțare, nu uită să-și aducă aminte de Acela Care în țara noastră este nu numai un simbol al năzuințelor de mai bine, ci Care, în acelaș timp, prin potențializarea unei calități pasionate care se întâlnesc rar în aceeași ființă, — chiar și regească, — deține azi cheea destinului românesc.

Ridic acest pahar în sănătatea Regelui nostru Carol al II-lea.

Trăiască.
(Fanfara intonează Imnul Regal).

„Fenomenul Sorecani" văzut, simțit, judecat și descris de un muncitor

Cuvântarea camaradului Sabin Morar minier și martor ocular al transformărilor

După agapa camaraderească, cel dintâi a luat cuvântul camaradul SABIN MORAR, care a mărturisit din capul locului că d-sa vorbește în numele tuturor muncitorilor în numele și spre folosul cărora s'a realizat la ȘORECANI această minunată experiență de colaborare socială, pentru realizarea integrală a unui înalt ideal național, creștin și uman.

Inalt Prea Sfințite,
Domnule Președinte Vaida,
Onorate Doamne și cinstiți oaspeți,

Vă vorbește aci un om simplu, un minier ca atâția alții, care nu are alt merit de cât acela de a fi fost martorul pilduitoarelor transformări operate aci la minele ȘORECANI, de către râvna creștină și naționalistă a fraților MANOILESCU, pe cari îi rog ca, de astă dată măcar să mă ierte, dacă voi constata că împietez asupra modestiei domniilor lor.

E de ajuns ca să mă întorc cu mintea la ce a fost aici acum șapte ani, pentru a mă simți scuturat de un fior de jale, copleșit de un stol de neplăcute aduceri aminte.

PARAGINIRE, INSTRAINARE, JAF ȘI BATJOCURA

In primul rând mina era o paragină. Nimeni nu se gândea la ea decât pentru a stoarce câștiguri cât mai mari, cu lucrări de îmbunătățire cât mai mici. Patronii erau străini, inginerii și personalul administrativ în majoritate străin, iar lucrătorii erau tratați ca niște copii vitregi: munciți ca niște vite, neplătiți, abandonați în voia soartei, pradă murdăriei, mizeriei fizice și morale, alcoolismului și bolilor.

La un moment dat, când bătea un vânt de faliment peste întreprindere, când nu mai aveam în magazii nici măcar cu ce să ne alimentăm lămpile cari ne ajutau să scurmăm în măruntaiele pământului, se întârziase cu plata salariilor noastre TIMP DE PESTE ȘAPTE LUNI

SITUAȚIE FARA IEȘIRE

Cu greu își va putea imagina situația noastră de atunci. Soarta minerului este ea grea chiar și în condiții normale. Inchipuiți-vă însă că noi eram cum îi mai rău: trebuia să muncim mai mult și în condiții insuportabile ca să putem suplini lipsurile și păcatele unei administrații incapabile; trebuia să muncim flămânzi, fiindcă nici pâine sau mălai nu mai găseam pe credit; trebuia să muncim chinuiți de gândul că acasă copilașii ni se sfârșesc de foame și de frig; trebuia să muncim, în sfârșit, torturați de grija zilei de mâine, care se vestea și mai grea și mai amară decât ziua de azi

APAR ȘACALII

In această stare ne aflam, când au apărut șacalii comuniști, sfaturile lor insidioase — trebue s'o mărturisesc cinstit — au găsit lesne urechi ca să le asculte. Administrația străină, jidovească și jidovită, lacomă, incapabilă și inumană, pregătise terenul pentru agitatori, precum tifosul și scarlatina pregătește terenul pentru tuberculoză.

Incepusem așa dar să ne gândim serios la grevă, la revendicarea brutală și dușmănoasă a drepturilor noastre. Sufletele ne erau atât de otrăvite, încât nu mai respiram decât ură și nu mai visam decât răsbunare.

Singurul care ne-a reținut atunci de pe panta năruirii totale; singurul care ne-a alinat cu bun cuvânt frățesc și românesc și cu licoarea binefăcătoare a speranței în zile mai bune, a fost d. inginer I. FOTIADE aci de față. (Voci unanime: Trăiască inginerul FOTIADE! Dumnezeu să-i dea sănătate Directorului).

Și în adevăr că aceste cuvinte și aceste îndemnuri nu s'au risipit în zadar. Fiindcă se vede că există în cuvântul omului de ispravă anumite virtuți ascunse dar binefăcătoare, cari dau curaj și tărie sufletelor celor căzuți în nenorocire.

Așa dar, ascultând de glasul d-lui inginer FOTIADE, n'am căzut în plasa agitatorilor. Dumnezeu nu-și întorsese cu totul fața dela noi.

Ziua cea mare

Veni în sfârșit și ziua cea mult așteptată, ziua de 14 Noembrie 1933, când conducerea minelor Șorecani au trecut din ghiarele prădalnice ale străinilor, în mâinile părintești ale câtorva români hotărîți să ne creeze o altă soartă și să încerce aci o experiență pilduitoare pentru întregul neam românesc.

Muncitorii în unanimitate, au avut atunci o presimțire ciudată că s'a operat o schimbare totală, o adevărată revoluție în sensul cel bun al cuvântului. Până acolo, încât s'au apucat să comemoreze acest eveniment prin ridicarea unei troițe, la sfințirea căreia s'au rostit cuvinte profetice de către intelectualii și muncitorii ardeleni prezenți la solemnitate. Ceea ce înseamnă că această schimbare era dorită de întregul suflet românesc.

Şi, prea cinstiților oaspeți, după cum ați putut vedea cu ochii domniilor voastre, realizările efectuate, cuceririle dobândite au depășit cele mai îndrăznețe presentimente, iluziile cele mai roze pe cari ni le puteam face noi atunci.

O SERIE DE STRALUCITE IZBANZI ROMANEȘTI

Ați văzut o întreprindere înfloritoare, adusă la acest grad de înflorire prin însuflețire iluminată de o credință, prin înțeleaptă gospodărie, prin colaborare frățească între toți factorii producției și printr'o muncă crâncenă, eroică; ați văzut toate bunurile și toate realizările «CERCULUI CULTURAL MINIERUL»; ați văzut o mare familie laborioasă și fericită, ați văzut cum duhul românesc, puterea românească, au răzbit la lumină din înșiși rărunchii pământului spre a împrăștia organizarea, încrederea în forțele noastre, frăția, mulțumirea și belșugul în toate satele de prin prejur, într'o regiune întreagă. Ați văzut mijloacele noastre de recreație și de propagandă; ați văzut raiul acesta dela LEGHEA în toată splendoarea luminii sale primăvăratice. Și ați putut să vă faceți o justă idee despre progresul real și organic realizat aci de către geniul luminos al d-lui profesor MANOILESCU și de entuziasmul primăvăratec al colaboratorilor săi. Mai ales când veți compara înfăptuirile aproape miraculoase de astăzi, cu păragina de acum cinci șase ani

*

Există aci însă, onorate Doamne și cinstiți oaspeți o mare realitate de alte dimensiuni însă, care nu se poate vedea cu ochii, nu se poate pipăi cu mâinile; care abea de se poate exprima prin cuvinte: este emoția copleșitoare pe care-o simțim astăzi în fața minunii care s'a realizat aci cu noi și prin noi; este dragostea și recunoștința pe care-o purtăm conducătorilor noștri în frunte cu d-nii profesor Mihail Manoilescu, inginer Grigore Manoilescu și inginer Fotiade pentru râvna părintească ne-au pus-o să ne scoată din mizerie și să ne croiască o soartă cu adevărat omenească și românească.

Este dorința de a striga în fața întregii țări, tuturor celor ce îndură încă ticăloșia morală și mizeria economică, năuciți de prejudecăți absurde și de vrășmășii ucigașe, ca să ia aminte la rezultatele experienței noastre și să considere ca pe un adevăr cucerit prin luptă că numai prin credință, prin încredere reciprocă, prin solidaritate, prin frăție creștină și prin disciplină ostășească, vom putea zidi în România o împărăție a lui Dumnezeu pe pământ. (Aplauze unanime, frenetice).

(Continuare în pag. 5-a)

SPORT

Matchuri de trial
Victoria-C. A. O. 1-1; Est-Vest 3-0

Matchurile de ieri nici n'au satisfăcut — decât în parte — şi au încurcat mai mult socotelile selecţionerilor. E un fel de a spune că le-a încurcat deoarece mărimile acestea şi le reeditează pe cele vechi.

Totuşi matchurile ne-au dat o vagă mulţumire: am văzut 4 portari buni peste care s'a detaşat cu un cap, Sadowski. Şi am regretat absenţa lui Ploeşteanu care ar fi dat atacului sudic, ceiace i-a lipsit, viaţa şi coheziunea.

VICTORIA A PROGRESAT

In match de deschidere, Victoria a jucat cu C. A. O. proaspăt «renovat» cu Borgia, Orza şi Szanislo. Dintre vedetele orădene, au decepţionat Orza şi Szanislo. Singur Borgia a jucat dur, prea dur uneori şi în combinaţie cu scarele a marcat dela 40 m. un goal lui Munteanu, un goal foarte mustrător pentru atacul orădean care a exasperat prin ineficacitate. Din când în când Covaci înălţa câte-o minge ca pe o cârpă. Extrema dreaptă cu mult nerv şi foarte periculoasă. David — uneori nesigur.

Victoria a făcut în repriza I-a un joc mare, concretizându-l prin goalul superb al lui Cocişban. Extremele minunate şi în special Cornea. Felecan foarte bun, distinctiv şi plasat pe intersecţia tuturor acţiunilor orădene. Pop a avut câteva situaţii în care l-a depăşit pe veteranul Iuhash.

Dar mai ales Cociuban a condus atacul cu multă virtuozitate.

WESTUL A SPALAT CHEFURILE RIPENSISTE

De fapt selecţionerii au mizat pe matchul interligi. Rezultatul e net: 3—0 şi just.

Dar Westul are pe conştiinţă pe Moldoveanu care a fost transportat pe targă. De atunci matchul a fost la discreţia Westului, de vreme ce:

— Atacul invalid, Auer nu şi-a mai putut dirija intenţiile.

— Baratki sub critică; l-a încurcat pe Bodola.

— Bogdan exasperant ca totdeauna când are faza 'n picioare.

— Halfia fantezistă şi obosită; încă Vintilă a pierdut cadenţa, iar Rafinsky a fost o catastrofă, care se certa cu toată lumea când Bindea îl ridiculiza.

Estul a avut echipa neaşteptat de bine pusă la punct. In poartă un Sadowski îndrăcit de impenetrabil (nici Bărbulescu, nici Bodola nu l-au putut depăşi).

Bakil — n'au avut un atac constituit care să-i forţeze. Halfia însă a fost aprig de bine. Mai ales Naghy care a lucrat fără greşală. Iar atacul a reabilitat pe cei doi compromişi, Bindea şi Sepi, de când cu «fotoloaga». Ieri şi Bindea şi Sepi au combinat şi au tras atacul după el (repriza II) adjudecându-şi astfel meritul victoriei. Tot ei au realizat şi scorul. Dobay fără drept de apel; credem că s'a convins comisia de selecţionare că... «fosta-i lele cât ai fost..» Publicul în orice caz i-a retras sufragiile. Ceiace ne miră este faptul că nici măcar la rezerve n'a fost convocat admirabilul adolescent Gică Popescu, care dimineaţa le-a tras un goal macabeylor, după toate regulile faimosului unghiu al lui Dobay.

Aşteptăm să vedem opinia selecţionerilor. Credem însă că:

Sadovski, Sfera, Felecan, Ploeşteanu, îşi au tiket pentru Belgrad.

Iar Rafinsky desigur îşi va regula drepturile la pensie.

i. b.

Carnet

Omete
se numeşte un domn foarte prost crescut. Are obiceiu să se lege din senin de oameni cumsecade, iar când i se atrage atenţia că a trecut peste anumite margini îngăduit de legile bunului simţ, d. Omete se laudă că este... profesor. Ştiam că numitul este arbitru de football. Dar arbitru atât de prost, încât ne este peste poate să credem că ar mai fi şi profesor. Dealtfel nici când este îmbrăcat «ţivil» d. Omete nu face impresia unui absolvent a trei clase comerciale inferioare.

Deferim comisiei centrale de arbitri cazul d-lui Omete şi-i stăm la dispoziţie cu toate lămuririle pe care le dăm publicităţii.

V. P.

Moldoveanu
excelentul inter dreapta al Rapidului şi proaspăt internaţional, şi-a fracturat braţul drept într'o ciocnire cu Chiroiu la matchul dintre liga de Vest şi cea de Sud.

Rana este destul de gravă dar sperăm că nu va avea nici o urmare asupra calităţilor de mare jucător ale lui Moldoveanu, căruia îi dorim însănătoşire uşoară şi grabnică.

Sportul Studenţesc
a înfrânt echipa Macabeilor din Dudeşti cu 6-1. Şi când te gândeşti că Macabeii aveau pretenţia să intre în Divizia Naţională A.

Studenţii, cu o echipă formată umoristic, şi-au bătut pur şi simplu joc de formaţia completă a dudeştenilor.

Din lotul Sportului Studenţesc s'a evidenţiat detaşat Gică Popescu. Băiatul a vrut să protesteze contra rotofeilor dela Liga de Sud, cari nu l-au luat nici măcar rezervă la echipa care a perdut cu 0—3 în faţa Ligii de Vest.

Humis
regretă pe patru pagini prostia pe care a făcut-o nerespectându-şi contractul cu Venus. Regretele acestea sunt cam târzii şi n'au avut darul să impresioneze pe conducătorii Venusului.

Ne pare şi nouă rău că va fi ţinut pe tuşe un jucător de talia lui Humis, dar credem că orice greşală trebue să-şi atragă răsplata. Mai ales când cel în greşeală a avut atâta răgaz să mediteze asupra faptelor sale.

Cazul Platko
se prelungeşte încă la Venus. Anume, membrii din comitetul de conducere, în frunte cu d. Vladimir Boantă, cari n'au fost de acord cu majoritatea asupra măsurilor disciplinare luate în contra lui Platko şi a lui Burdan, şi-au dat demisia în bloc. Cererea lor de demisie va fi rezolvată favorabil de adunarea generală a grupării, care se va ţine pe la mijlocul lui Septembrie.

Demisia a fost motivată prin «degringolada» în care se găseşte echipa campionilor, degringoladă culminată prin splendida victorie asupra Admirei. Dealtfel cererea fusese înregistrată cu o zi înainte de victorie. Aşa se păcălesc oamenii.

Foarte puţină lume
a asistat la matchul dintre Liga de Sud şi Liga de Vest. Faptul se explică foarte uşor. Oamenii nu mai vor să asiste la asemenea matchuri care se soldează regulat cu fracturi, scandaluri şi bătăi.

Colţea
echipa legionară a păşit cu piciorul drept în Divizia C. Primul său match în această categorie — cu Vifor Dristor — i-a revenit cu scorul de 6-2.

Ne bucură succesul tinerilor legionari şi le urăm serie neîntreruptă de victorii.

La anul, în Diviza B!

Antrenamentul atleţilor
cari ne vor reprezenta în Balcaniadă a fost onorat cu prezenţa a peste o mie de spectatori. Un fapt îmbucurător.

Kowacs
celebra cucuvae a echipelor noastre naţionale a reuşit să se facă de râs în faţa copiilor dela Victoria. Unii spectatori râdeau, alţii îl compătimiau. De fapt şi unii şi ceilalţi aveau dreptate, fiindcă bietul bătrân Kopek a jucat în rol de tragi-comedie.

Şi, totuş, să nu vă miraţi când îl veţi vedea în echipa naţională.

S'au mai văzut d'astea.

Ciclism

I. GOCIMAN
Campion naţional de viteză

Pe Velodromul din sos. Olteniţei a avut loc campionatul naţional de viteză. Inceputul reuniunii a fost fixat prea târziu pentru ora 4 d. a. A fost o greşală a Federaţiei, deoarece n'a permis o normală desfăşurare a programului. In plus Federaţia şi-a făcut din nou *mendrele*, dovedind o mare partinire pentru cicliştii brăileni. Campionatul a revenit celui mai bun. Fondistul GOCIMAN a dovedit că poate fi şi un bun vitezist.

Gruparea PR. NICOLAE, din care face parte I. Gociman, poate fi deplin mulţumită.

Colegul său de club, C. TUDOSE, singurul care i-ar fi putut periclita şansele, a trebuit să abandoneze din cauza unui defect pe care l-a avut la bicicletă.

STEFANIŢI, finalistul campionatului, n'a fost un adversar prea periculos pentru Gociman.

Cursa JUNIORILOR a revenit tânărului PANTAZESCU, indiscutabil cel mai bun. In afară de el s'au mai remarcat CRAIGHERU şi CRISTACHE.

Dăm rezultatele technice:

Seria I: Marius, Niculici
Seria II: Gociman, Agathon
Seria III: D. Ştefan, Cozonac
Seria IV: Tudose, Ofmansky.
Seria V: Dragomir, Ţoncu
Seria IV: Ştefaniţi, Simionescu

RECALIFICARE

Seria I: Ofmansky, Ţoncu
Seria II: Niculici, Agaton

SEMI-FINALA (1)

Seria I: Ştefaniţi, Ofmansky
Seria II: Dragomir, Niculici
Seria III: Gociman, Marius

SEMI-FINALA (2)

Seria I: Ştefaniţi, Dinu
Seria II: Gociman, Dragomir

FINALA

Gociman 13.4/5.
Ştefaniţi.

Este interesant de amintit că finala s'a alergat de 2 ori.

Aceasta datorită presiunii brăilenilor care nu admiteau ca favoritul lor, STEFANIŢI, să fie învins. Aceasta n'a ajutat la nimic deoarece Gociman a învins şi a doua oară, parcurgând ultimii 200 m. în timpul record de 13" 4/5.

Antrenamentul echipei naţionale de atletism

Eri s'a ţinut la A. N. E. F. antrenamentul echipei naţionale. De fapt nu s'au disputat decât probele în care sunt mai mulţi candidaţi. Astfel pentru 100 m. avem 4 sprinteuri de o apropiată valoare. Credem că în cele din urmă GHIŢESCU şi LIESS vor fi reprezentanţii noştri. La lungime s'au calificat CIACLANI şi viforistul LUPAN. Ambii au sărit însă mai slab decât în campionatele naţionale. La garduri situaţia se prezintă la fel ca şi la 100 m. Credem că dintre: MAESCIUK, NEGRU, HEROLD şi KRUPKA, comisia tehnică va prefera pe primii doi.

La disc HAVALETZ a aruncat slab chiar foarte slab. BORCOMAN este un element de mare viitor.

DINU CRISTEA s'a plimbat pe distanţa de 7 km., dovedind o mare dispoziţie.

Cel mai în formă atlet şi tot odată marea noastră speranţă în JOCURILE BALCANICE este fără îndoială atletul stadist IORDACHE. Eri a alergat 300 m. în 36 s. stabilind totodată un nou record naţional.

La greutate, GURAU, e în formă. La fel, HERŞENI.

TATAREANU a alergat 30 km. dovedindu-se în formă.

REZULTATE TEHNICE:

30 km.: Tărtăreanu 1 oră 57'
Ghioco 2 ore 18"

60 m.:
Seria I. Covaci 7 s.
Ghiţescu 7 s. 1/10
Liess 7 s. 2/10
Dejenariu 7 s. 3/10
Seria II. Iordache 7 s. 2/10
Berger 7 s. 3/10
Lazăr 7 s. 4/10
300 m.: Iordache 36 s. (record)
Lazăr 36 s. 9
Krupka 38 s. 3
Lungime: Ciaclani 6,58 m.
Lupan 6.43 m.
Calistrat 6,42 m.
Greutate: Gurău 13,75 m.
Herşeni 13.20 m.
Borcoman 12,34 m.
Disc: Havaletz 42.84 m.
Borcoman 38,34 m.
Gurău ?

Campionatele mondiale universitare

PARIS 29. — In cadrul campionatelor interuniversitare s'au înregistrat eri următoarele rezultate:

Football: Germania — Ungaria 2-0 (1-0). Germania a câştigat campionatul.

Letonia — Belgia 2-0 (1-0).

Hockey: Germania — Franţa 3-1 (3-1).

Waterpolo: Ungaria — Franţa 11-1.

Nataţie: 1500 m. crawl: 1. Grof Ung. 2 min. 30,3 sec. 3 x 100 stafeta mixtă, doamne: 1. Germania 4 minute 23.

Atletism: Pentatlon: 1. Müller (Germania) 3828 puncte, record mondial universitar.

800 m. plat: 1. Alford Anglia 1 m. 54, 1; 2. Stothard Anglia 1 m. 54,3; 3. Aradi Ungaria 1 m. 54,3; 4. Istetecs Ungaria 1 m. 54,4; 5. Faure Franţa 1 m. 54,5. O finală splendidă.

Prăjina: 1. Webster (Anglia) 385 cm.; 2. Sthanos Grecia 375 cm.

GREFA TRIBUNALULUI ILFOV, SECŢIA I-a C. C.
EXTRAS

In conformitate cu art. 93 din legea persoanelor juridice

In adunarea generală dela 22 Mai 1936 a Asociaţiei Generale a Chimiştilor din România, cu sediul în Bucureşti, calea Griviţei Nr. 145, s'a ales noul comitet de conducere, compus precum urmează:

Preşedinte: dr. Şt. Caragea; vice preşedinţi: dr. ing. Frangopol, dr. Gh. Pandele; secretar general: dr. Eugeniu Deciu; secretari de şedinţă d-nii: dr. C. Protopopescu, ing. Maria Florescu, casier ing. Melinte; membrii d-nii: H. Colţescu, H. Duiadirescu, dr. I. Caton, ing. C. Ştefănescu, dr. I. Vlădescu, dr. D. Olaru, ing. Schuller, ing. V. Ionescu, Constanţa.

Cu petiţiunea înreg. la Nr. 43441/937 s'a comunicat Tribunalului aceasta şi s'a făcut menţiune în registrul respectiv la Nr. 237/925 unde este înscrisă asociaţia.

Prezentul extras se va publica în Buna-Vestire.

Prim grefier, *I. Andreescu.*
No. 57894
1937 Iulie 31.
Dos. Nr. 1789/1925.

Informaţiuni

Membrii organizaţiei naţional-creştine din culoarea de Verde vor avea şedinţa de deschidere a activităţii de toamnă, mâine Marţi, ora 8 seara, la sediul organizaţiei din calea Griviţei 245.

Comitetul este convocat la ora 7 jum. seara.

Docent dr. I. STOIA

Medic primar la Spitalul Brâncovenesc şi Spitalul «Prof. Dr. I. Cantacuzino», reintors din străinătate şi-a reluat consultaţiunile între orele 6—8 seara acasă şi între 3—6 d. a. la domiciliul bolnavilor.

Orele se fixează dinainte.

BOLI INTERNE
Calea Călăraşi 206.
Telefon 3.16.09

Asociaţia surorilor de caritate din răsboiu, face cunoscut că în seara zilei de 11 Septembrie a. c. va da o serbare în casele d-nei Ana Calvocorescu,

Dureri bucovinene

Tragedia elementului românesc
Situaţia jalnică a suburbiei Horecea-Urbană-Cernăuţi

CERNAUŢI 26. — Aşezarea geografică specială a Bucovinei, e un necontenit prilej de invadare a elementelor streine în plaiurile arboreşene:

In special jidanii au tăbărît din Galiţia peste populaţia băştinaşă a acestei istorice regiuni voevodale, căutând să robească populaţia.

Politica aceasta, susţinută prin coruptii electorale şi influenţă asupra autorităţilor româneşti a ajuns până acolo, încât jidanii dispun de toate, iar bietului Român i se astupă imediat gura când o deschide să-şi arate durerile şi nevoile, cari îl pândesc.

In special pătura rurală, care a rezistat în timpul vitregiilor străine cu atâta greutate, e azi lovită cel mai greu. Şi asta poate că pentru faptul că şi mijloacele ei de rezistenţă sânt din cele mai slabe în urma politicei jidoveşti.

Vom arăta aici situaţia tragică a unei singure comune fruntaşe cu populaţie curat românească, pentru ca să se vadă de câtă consideraţie se bucură populaţia rurală din satele bucovinene la leaderii vieţii publice.

FAPTELE AU CUVANTUL

Cernăuţul, prin situaţia sa specială, e înconjurat de aşezări săteşti de mare importanţă economică. Insă apropierea oraşului a schimbat foarte mult condiţiile de viaţă ale locuitorilor din împrejurimi.

Una din aceste comune, în imediata apropiere de capitala Bucovinei, e şi Horecea, transformată în suburbie, odată cu mărirea Cernăuţului. Această suburbie, situată pe malul drept al Prutului, în partea de răsărit a oraşului, suferă cel mai mult din cauza nepăsării autorităţilor.

Populaţia ei absolut românească a ajuns azi să trăiască una din cele mai nemiloase tragedii. Casele se risipesc în valurile Prutului din neglijenţa autorităţilor de-a îndigui regulat apele lui.

Lărgirea continuă a oraşului, cu clădirile jidanilor a împins din ce în ce pe locuitorii din Horecea-Urbană spre Prut, spre peire sigură.

S'a început clădirea unei case naţionale. Lucrările au stagnat însă din motive de tactică politică.

Pământurile şi islazul pe care-l aveau sătenii înainte de încorporarea la municipiu, azi nu le mai au.

Şi anume, primăria din Cernăuţi, refuză orice cerere de reîmproprietărire ale suburbienilor, reîmproprietărire, prin cari ei ar putea ieşi din gârlele Prutului, unde pe zi ce trece, alte case sunt ameninţate să cadă în apă.

Acesta este rezultatul operei de gospodărie românească, unde interesele politice dictează şi nici decum bunul simţ.

Dacă însă autorităţile în drept au întors spatele românilor, totuşi, s'a găsit cineva care a înţeles profund nevoile lor.

I. P. S. S. Mitropolitul Visarion văzând tragedia şi drumul spre sărăcie sigură a locuitorilor din Horecea-Urbană, a luat hotărîrea de a le clădi o biserică, de toată frumuseţea, pe locul ce le-a fost luat de primăria Cernăuţi. Dar şi în vederea acestui act creştinesc de mare semnificaţie românească primăria municipiului a găsit prilej de speculaţie. De unde terenul pentru clădirea bisericii urma să fie cedat de primărie în mod gratuit din toloacă (proprietatea suburbiei), el a fost acordat de primărie în schimbul unui alt teren, de mai mare suprafaţă şi de mai mare valoare.

Apoi la aşezarea temeliei bisericii primarul municipiului, d. D. Marmeliuc, a declarat în faţa autorităţilor şi sătenilor, cari au luat parte, că va dispune împroprietărirea sătenilor cu parcele în jurul bisericii, ca să-i scoată de pe malurile prăpăstioase ale Prutului.

Aceasta, probabil ca să impresioneze numai asistenţa cu solicitudinea, cu care sprijină elementele româneşti, fiindcă declaraţiile au rămas, ca atâtea altele, fără valoare, fără corespondent lor practic, iar sătenii aşteaptă şi azi dreptatea promisă.

Să mai arătăm că primăria subtrage orice nevoie, orice ajutor cerut de românii din Horecea-Urbană?

Jidanilor li se satisfac toate luxurile fiindcă... e în joc prestigiul autorităţii.

Ce-i trebue ţăranului drumuri pavate: prin praf şi noroiu e mult mai sănătos...? Sau ce-i trebue podeţe reparate? El poate încerca bine să sară peste pârâu sau în cel mai rău caz să treacă prin apă...

De electricitate, nici nu mai vorbim, că aceasta se ştie că nu e pentru ţăran.

Şi tragedia aceasta paşte numai pe Români, în special pe acei, pentru cari politica e altceva decât ceeace vor să le arate partidele.

Căci, pentru ceilalţi, din calcul electoral numai, toate imposibilităţile sunt posibile.

Iată pentruce elementul românesc din suburbia Horecea-Urbană trebue reintegrat în dreptul său de desvoltare normală, căci, reprezintă doar fundamentul etnic al ţării!

Şi autorităţile competente au calitatea şi chiar datoria să facă acest lucru, atâta timp cât cutropirea jidovului n'a atins încă efectul ultim şi Românul mai are încă un pic de rezistenţă în el. Redaţi-i cât mai e timp, încrederea în dreptatea necalculată a autorităţii româneşti.

George Drumur

N. B. — Reportajul nostru, referitor la îndiguirea râului Prut a avut răsunetul dorit. Fapta înaltului Prelat al Bucovinei a fost frumos relevată într'un articol de d. Dragoş Vrânceanu, între timp, însă, fiţuica «Glasului Bucovinei» îl calomniază în mod neruşinat pe I. P. S. S. Mitropolitul Visarion.

G. D.

Samavolniciile dela Făgăraş
Zădărnicirea constituirii consiliului comunal

Cu toate asigurările date de către d. prim ministru Gh. Tătărescu că legea şi ordinea vor domni la această constituire, lucrurile s'au petrecut tocmai contrar.

D. prefect al judeţului, a delegat cu conducerea constituirii, pe prim-pretorul plăşii Făgăraş, d. Ovidiu Fulicea, care tocmai când era în şedinţa de constituire, a fost chemat la telefon de prefectul judeţului care i-a dat ordinul să saboteze constituirea.

S'a permis astfel în urma ordinelor primite celor 5 membri din partidul naţional ţărănesc, care erau aleşi şi în consiliul judeţean şi care depuseseră şi jurământul, să voteze şi la constituirea consiliului comunal.

Consilierilor de drept, li s'au întocmit buletinele de către parlamentarii liberali în fruntea cărora dicta d. Aurel Dobrescu.

In faţa acestor abuzuri, consilierii majoritari în număr de 15, împreună cu d. Vicenţiu P. Grama, farmacist, fost primar şi preotul Aurel Russu, consilieri de drept, au depus protestul lor în mâna prefectului delegat.

La orele 2 şi jumătate d. a., cei 15 consilieri majoritari, s'au retras din şedinţă, în semn de protest contra samovolniciilor de mai sus, luând toate măsurile impuse de situaţie şi a semnala cazul d-lui prim ministru.

Ravagii politicianiste
Iar revizorul Manasterschi!

CERNAUŢI 29. — S'a anunţat zilele trecute în ziarul nostru, că revizorul şcolar al judeţului Cernăuţi, Eughen Manasterschi, devenit după unire Mănăstireanu, — care se află în cercetarea parchetului pentru sutele de mii de lei realizate cu pensionarea învăţătorilor minoritari, a fost mutat în judeţul Rădăuţi. Manasterschi a reuşit acest uluitor tur de forţă: ordinul de mutare i s'a anulat şi a rămas mai departe într'un judeţ unde s'a compromis definitiv, circulând cu o agilitate uimitoare dela parchet la biroul revizoratului spre a da circulări şi directive morale învăţătorimei cernăuţene. Pentru a împărtăşi şi celor străini unanima indignare produsă de acest caz, în judeţul nostru, vom reveni cu fapte spre a arăta infamiile şi abuzurile comise de ferocele prigonitor al învăţătorilor români.

Dacă ne vom opri niţel asupra acestui caz, n'o facem în nădejdea unei măsuri, acum, în era politicianismului, în care supremul argument e banul (şi Manasterschi e milionar) ci pentru a arăta ce valori scot la suprafaţă valuri tulburi ale democraţiei şi cine sunt conducătorii şi îndrumătorii şcoalei româneşti din zonele eteroglote.

Deocamdată, ca o lămurire asupra atotputerniciei revizorului Manasterschi, notăm că e căsătorit c'o jidancă (deci sprijinit de numeroşii rabini şi habami cernăuţeni mai influenţi aici ca oriunde), că e cumnat cu prefectul Storojineţului devenit, din Arpad, Artur Apaty, cum arăta zilele trecute un ziar, care se mira cum de e posibil să avem într'un judeţ românesc un prefect maghiar, şi că se şopteşte şi de... «scrisoarea pierdută», cu care respectivul îns şantajează de mult timp un înalt personagiu politic.

Vom reveni.

Pompeiu Atanasiu

Casa Fondului Naţional al Aviaţiei

AVIZ

Se aduce la cunoştinţa publică că atunci când organele de control ale Casei Fondului Naţional al Aviaţiei se prezintă pentru control, sunt obligate să se legitimeze cu legitimaţii în regulă, emise de Casa Fondului Naţional al Aviaţiei şi să vizeze citeţ sub semnătura proprie registrele controlate, menţionând data şi ora când a început şi terminat controlul.

Controlorii care se prezintă eventual la control şi refuză să se legitimeze, nu ne aparţin şi când se prezintă asemena cazuri, Onor. public este rugat a le semnala organelor poliţieneşti.

Sub-director,
Int. Cpt. N. Risescu

Situaţia industrială în viaţa economică a Clujului

CLUJ. — E destul de greu, să poţi scoate azi în cifre o situaţie reală optimistă a întreprinderilor industriale, cari există dela răsboiu încoace. In urma legii industriale, care credem că nu s'a impus destul, dar nici nu s'a aplicat suficient acolo unde trebuie, este inexistentă proporţionalitatea elementului autohton în industria aşa zisă românească.

Fără o lege de protegiuire, elementul românesc nu va putea pătrunde niciodată în viaţa economică a ţării, oricât de mare ar fi avântul, pe care l-ar lua aceste întreprinderi comerciale.

Viaţa economică în Ardeal, unde protegiuirea elementului românesc e destul de grea, se prezintă sub un aspect foarte trist. Majoritatea industriilor din noile ţinuturi, cari sunt azi foarte numeroase, fiind înfiinţate pentru desvoltarea unei industrii zise naţionale, angajează mai bucuros elemente venite de peste hotare.

Această situaţie pe care nu o mai întâlnim în nici o altă ţară din Europa, trebuie să i se puie capăt în mod temeinic şi legal.

Din această cauză, care tot durează ei se prelungeşte mereu, înlocuirea străinilor cu personal românesc poate să se facă treptat, treptat şi cât de urgent. In acest fel se asigură şi Licenţiaţilor Academiilor Comerciale, un viitor evitând şomajul intelectual, precum şi o dornică luptă pe teren a acestor noui elemente româneşti, deschizând cu propriile lor mijloace, — prăvălii sau mici magazine, — care azi sunt complectamente în mâna a 99% străini.

Pentru a arăta cititorilor noştri o situaţie destul de reală, dăm în cifre, o situaţie de firme şi întreprinderi înfiinţate dela 1934, în patru judeţe din Nordul Ardealului, unde se poate vedea destul de clar cine impune starea economică a unei regiuni.

JUDEŢUL CLUJ

FIRME INDIVIDUALE				
Româneşti	72	69	145	286
Maghiare	105	89	152	346
Evreeşti	180	176	192	581
Germane	4	5	17	28
Diverse	1	8	9	16
FIRME SOCIALE				
Româneşti	5	6	12	23
Maghiare	3	7	3	12
Evreeşti	38	41	37	116
Germane	3	3	3	8
Diverse	1	—	3	2

JUDEŢUL TURDA

FIRME INDIVIDUALE				
Româneşti	23	28	50	101
Maghiare	10	21	53	84
Evreeşti	13	14	27	54
Germane	—	—	2	2
Diverse	2	—	5	7
FIRME SOCIALE				
Româneşti	1	1	—	2
Maghiare	1	1	—	2
Evreeşti	3	2	2	7
Germane	—	—	—	—
Diverse	—	1	—	1

JUDEŢUL SOMEŞ

FIRME INDIVIDUALE				
Româneşti	5	14	21	40
Maghiare	12	11	15	38
Evreeşti	44	58	60	162
Germane	1	—	1	2
Diverse	1	2	13	23
FIRME SOCIALE				
Româneşti	—	—	—	—
Maghiare	—	—	1	1
Evreeşti	3	5	4	11

JUDEŢUL NASAUD

FIRME INDIVIDUALE				
Româneşti	11	16	29	56
Maghiare	1	1	3	5
Evreeşti	42	34	52	128
Germane	7	9	25	41
FIRME SOCIALE				
Româneşti	1	—	1	2
Ungureşti	—	—	—	—
Evreeşti	1	4	2	7
Germane	2	1	2	3

După cum se vede, elementul românesc este într'o inferioritate destul de mare, faţă de cel minoritar. Aspectul acestor cifre, care corespunde unei realităţi, lasă mult de dorit căci românii cari vor să apuce de vre-un negoţ nu capătă decât cu mare greutate acel credit, ce mai mult sau mai puţin nu există pentru noi.

Afară de acest lucru mai amintim situaţia industriilor din Cluj şi judeţ, care la fel se găseşte azi într'o mare inferioritate ca număr şi ca conducători în viaţa economică a acestui oraş.

Din totalul de 87 întreprinderi industriale, cari se află numai în Cluj, 9 sunt româneşti şi restul de 78, sunt minoritare, cu capital şi funcţionari străini.

Nu mai puţin avem un rezultat care nu poate să ne bucure, este că situaţia acestui judeţ, care din 32 întreprinderi industriale numai 9 sunt româneşti.

Astfel se prezintă în cifre, realitatea unei industrii româneşti, ce este departe de a conduce o piaţă sau de a protegui elementul românesc, atâta timp cât legea industrială nu se va bucura de o deosebită atenţie ca procentul de 75 la sută să fie respectat sub cuvântul legii de toţi.

CORESP.

Deschiderea congresului „naţional socialiştilor" din străinătate

STUTTGART, 29. (Rador). — Corespondentul agenţiei D.N.B. transmite:

Azi s'a deschis la Stuttgart congresul germanilor din străinătate.

In stadionul Adolf Hitler, în faţa a peste 80.000 de persoane, au luat cuvântul d-nii von Neurath, Hess şi Bohle cari s'au ridicat contra ştirilor false răspândite în străinătate după cari organizaţiile germane din străinătate s'ar deda la acte de spionaj.

Asociaţiile naţional-socialiste ale germanilor din străinătate, au precizat oratorii, nu se deosebesc cu nimic de organizaţii similare ale altor state.

Afirmarea înaltului comandament al muncii românești

(Continuare din pag. 3-a)

Discursul d-lui dr. Alexandru Vaida-Voevod

Doresc să văd înfăptuindu-se o Românie Nouă...

La sfârșitul mesei, d. președinte Al. Vaida Voevod a ținut să pecetluiască însemnătatea sărbătorii printr'un impresionant discurs plin de semnificație politică:

Luând cuvântul în aplauzele celor prezenți, d. dr. Alexandru Vaida Voevod rostește următoarele cuvinte:

Inalt Prea Sfinte,
Domnilor și Doamnelor,
Iubiți muncitori,

Inainte de toate țin să mulțumesc fraților Manoilescu și d-lui ing.-inginer Fotiade, pentru faptul că m'au onorat cu invitațiunea de a participa la această serbare a «Familiei Șorecani». Trebue să mărturisesc că răspunzând, acestei invitațiuni, am venit aci dintr'un sentiment de egoism. Prima dată când am vizitat «Familia Șorecani» am pornit la drum mânat de curiozitate, dar după ce am văzut ce baie de entuziasm oferă câteva ceasuri petrecute în acest mediu de românism activ, nu am putut rezista a mă folosi din nou de un prilej atât de fericit, despre care știam că îmi va oferi un sentiment de încurajare pentru munca în al cărui serviciu m'am pus (Aplauze).

Eu domnilor, nu pot vorbi impersonal. Am admirat cuvântarea Inalt Prea Sfinției Sale Episcopului Colan, gândindu-mă cât de rar se puteau auzi astfel de vorbe de curaj din gura unui Arhiereu. Am aplaudat când d. Mihail Manoilescu a alunecat în cuvântarea sa pe panta opozitionalului în fața unui ministru și mi-a procurat o satisfacție deosebită cuvântul înaripat al d-lui ministru Valer Pop.

Chiar de aceea, socotesc că e momentul să fac o amendă onorabilă asupra unei vorbe rostite de mine înainte cu trei luni într'un interview. Spuneam atunci că guvernul actual a fost adus la putere de M. Sa pentru îndeplinirea unui program, pe care l-a epuizat. Firesc ar fi fost ca odată lucrul terminat, el să se retragă. Dar d. ministru, nu cu mână frauduloasă ci cu dragoste românească a început să aplice, cu concursul guvernului întreg uneori, un program care era al meu. Nu m'am supărat, pentrucă nu există brevete politice, dar am spus atunci, că guvernanții actuali sunt salahorii mei.

Acest cuvânt îl retractez azi în întregime, pentrucă domniile lor au avut curajul să schimbe vorbele în fapte, să alunge temporalismul nostru sufletesc, acel lasă-mă să te las, care ne-a cauzat atâtea deziluzii și să afirme o acțiune curajoasă pentru primatul muncii naționale.

Deaceea de câte ori veneau la mine prieteni sau binevoitori și îmi atrăgeau atențiunea asupra activității d-lui ministru, întrebându-mă dacă nu am nimic de zis răspunsul meu era:

— Am eu oare brevet de exclusivitate?

Ce am voit: am voit ca acest partid la a cărui întemeiere al al cărui program și am avut și eu partea mea de leu — eu am ținut nu numai cu brațele mele partidul, cu reputația și prestigiul meu moral (Aplauze) — am ținut ca acest partid să devină prin concentrarea principiilor naționale, din nou partidul național pentrucă dacă este național este prin aceasta și țărănist (aplauze).

N'am avut înțelegerea lucrurilor din partea domniilor lor. Pe încetul lucrurile s'au schimbat. Dacă în chestiunile mici poți face câte zigzacuri vrei pentrucă așa este politica în chestiunile de principii în chestiunile mari, acestea trebue să fie bine garantate (aplauze).

Ei bine am format discuțiuni politice în intimitatea familiară politică. Nu duceau însă la rezultate. N'a trecut un an după aceia și cei care m'au adulat, m'au tratat de reacționar, m'au învinuit de senilitate. Cred că astăzi iar depun un examen în contra reputației mele de senilitate. Dar aceiași oameni m'au exilat.

Ei au făcut un șantaj. ***Un domn fost ministru d. Madgearu a venit la Cluj și a ținut o conferință după ce la Oradia a fost bombardat cu ouă clocite. Aci l'au apărat ca să poată lua masa liniștit — debitând fel de fel de neadevăruri la adresa mea.***

In acea zi a venit un ziarist minoritar la mine și mi-a spus: domnule Vaida nu te-am combătut pe d-ta ci pe dușmanii d-tale.

Acest românism este un pseudo românism, este lipsit de seriozitate, nu a făcut dovada că are la bază un suflet curat.

Drepturile proporționale ale românilor

Mergând însă cu gândul înapoi, la începuturile acțiunii mele, îmi aduceam aminte cum în Ungaria puteam cere drepturile proporționale ale Românilor dar în România Mare angrenat într'un partid românesc, nu am putut face acest lucru. (Aplauze, ovații).

Nu am putut trezi în realitate acel partid pe care l-am susținut cu toate puterile mele și la crearea căruia am contribuit mai mult decât alții. Am vroit ca acel partid să fie cu adevărat național, pentrucă prin aceasta ar fi fost și țărănesc.

Nu s'a putut domnilor!

Nu s'a putut din cauza atâtor combinații mărunte ale unor oameni cari nu pricepeau că în chestiile mari trebuie să mergem pe o linie clară, fundamentând acțiunea noastră pe principii de granit. (Aplauze).

Am fost timbrat de senil, naiv și arierat. Iată, dau astăzi un nou examen de senilitate pentru domniile lor făcând următoarea constatare: tovarășii de ieri mă expropriează azi de ideile mele programatice, dar nu ca d. ministru Valer Pop, pentru a le schimba în fapte, ci în scopuri de șantaj ordinar. (Aplauze și vii aprobări).

Ceeace fac ei azi se cheamă, pseudo-românism, lipsit de seriozitate și mai ales lipsit de ceeace noi avem din belșug, de entuziasmul curat al credinței. (Aplauze îndelungate).

Iată de ce, nu sunt gelos pe acțiunea guvernului, care abandonând un program, a reușit să verifice și să consfințească altul. Sunt tot atât de fericit când văd că după patruzeci de ani, se desfășoară cu tărie acțiunea d-lui Cuza și am fost foarte fericit când am văzut ce desvoltare la acțiunea susținută de d. Manoilescu în ziarul său — atât cât îi îngăduie cenzura — a gardiștilor. (Vii aplauze, ovații îndelungate).

Cea mai mare satisfacție o am în ziua de astăzi pentru că închipuiți-vă dvs. doamnelor și domnilor, încă înainte de aceasta, acum 7—10 ani nu ar fi fost cu putință o masă ca aceasta în care înainte de toate este reprezentată biserica care cutează să vorbească, este reprezentat guvernul care de asemeni cutează să vorbească (trăiască). Ori cum vedeți sunt funcționari de diferite nuanțe, după cum se vede după aplauze, care cutează să fie aici de față în acest melanj nobil românesc, fără frică că mâine vin șoapte la urechea ministrului respectiv. Iată dacă nu mă înșel d-ta ești național țărănist (cel întrebat: DA), d-ta ești corporatist, noi suntem frontiști, domnul ministru este liberal, d-lor sunt gardiști, d-ta ești cuzist.

Ei bine domnilor sunt aici reprezentanți toți acei care avem înaintea ochilor adevăratele interese ale neamului și țării românești (aplauze). Am aruncat deoparte filozofia, cum spunea d. Manoilescu, bibliotecile de doctrină, am aruncat deoparte teoriile și ne bucurăm. De ce?

Pentru că am găsit o minte românească, un suflet românesc care să priceapă și să întemeeze o organizație economică. Pentru că în zadar vom face sociologie și misticism câtă vreme nu vom avea bucătura zilei de mâine sigură, iar familiile noastre n'ar fi la adăpostul zilei de mâine (aplauze).

Am aruncat la o parte teoriile și am pornit la faptă. Se cade să ne bucurăm că s'a găsit o minte românească capabilă să organizeze o economie în spirit național. Căci înzadar vom face teorii și ne vom adânci în misticism (al băieți gardiști) — dacă nu vom avea realizări de fiecare pas și o familie consolidată prin posibilitățile de muncă ale ei, după cum relevă reprezentantul muncitorilor dela Minele Sorecani. (Aplauze și aprobări).

Care este prin urmare problema zilelor noastre?

Disciplina munci, intemeierea statului nou

De multe ori rămân deprimat după ce citesc, — gazetărește, căci nu risc să-mi stric capul — tot ceeace apare în ziarele și în revistele noastre. Văd că și azi, ne pierdem încă în doctrine, în misticisme într'o edicăreală disperată, care ne copleșește sufletele. Apoi, dupăcum spunea și d. Mihail Manoilescu, ori ne simțim neam de stăpânitori și procedăm în consecință, ori nu suntem vrednici de această țară. (Aplauze).

Trebuie să ne cunoaștem cu toții datoria și să știm adopta disciplina necesară unei munci constructive. Căci s'a schimbat crugul vechi al lucrărilor. Societatea burgheză a ajuns la faliment în ultimii douzeci de ani și dacă nu ar fi fost acei oameni providențiali din Italia, Germania, Portugalia, Turcia, etc. ea s'ar fi prăbușit.

Condițiunea echilibrului, după care umblăm este, fuziunea acestei societăți cu straturile de jos ale poporului, aplicarea în economie a principiilor Domnului nostru Isus Christos. (Vii aplauze).

Dacă muncitorul își va primi valoarea muncii sale iar familia se va găsi la adăpost de amenințările sinistre ale șomajului, omenirea va ajunge la o viață organizată.

Să procedăm la întemeierea Statului nou, fie că-l vom numi Statul «prin noi înșine» fie Stat național creștin, front românesc, Stat corporatist, Stat țărănesc, sau Statul «Totul pentru țară». (Aplauze îndelungate).

Căci ce-mi pasă mie cum îi veți zice acestui stat, la baza căruia vom pune ideile ce ne călăuzesc, realizând unitatea tuturor românilor în slujba națiunii.

D-voastră celor dela Sorecani, vă doresc să găsiți acest stat românesc pretutindeni unde veți merge, aici prin Ardeal sau la Cetatea Albă, făcând constatarea fericită că națiunea și statul, una sunt! (Aplauze)

Doresc ca familia Șorecani desvoltându-se să servească de model. Să profite întreaga țară precum cu toții astăzi am profitat, pentrucă aci nu este nimeni dintre noi care să nu plece cu o idee bună pentru viitorul neamului. Am văzut forța românească afirmându-se cu toată energia ei și atunci D-lor și D-lor să vă fie dat când veți fi bătrâni coborând cu gândul departe în urmă să spuneți : «și eu sunt din familia Sorecanilor». Căci servindu-se de acest model, întreaga țară a devenit o familie a Sorecanilor.

*

In timpul mesei, d. prof. Manoilescu a primit o telegramă din partea I. P. S. S. Bălan, mitropolitul Ardealului:

Mulțumind pentru invitare și regretând că sunt împiedicat a participa, împărtășesc arhierești binecuvântări și felicitări pentru opera românească ce a-ți înfăptuit la Șoricani.

NICOLAE MITROPOLITUL ARDEALULUI

După masă distinșii oaspeți au admirat, aproape două ore, dansurile și horele ardelenești ale minierilor îmbrăcați în costume naționale. Spectacol de neuitat, dat în pacea solemnă a imensului parc, într'un luminiș adumbrit de arbori uriași, cu creștele iluminate de un soare primăvăratec.

Cele două autobuze ale Societății culturale «MINIERUL», au transportat apoi rând pe rând pe oaspeți la gară și pe minieri pe la casele lor.

I. ST.

„Fotocopie"
MARTIN BILINSKY
MAGAZIN CREȘTIN
Developează, mărește, reproduce. Aparate și articole pentru Fotografi amatori.
CALEA VICTORIEI No. 39
(Colț cu Pasajul Majestic)
Telefon No. 434/15.

Inscrieri și examene la facultatea de medicină veterinară

Inscrierile pentru admitere în anul I, pe anul școlar 1937—1938, se fac la secretariatul facultății între 1—15 Octombrie a. c., în zilele de lucru dela 4—6 d. a., în baza unei cereri formular tip, însoțită de următoarele acte: diploma de bacalaureat, extractul de naștere, consimțământul părinților sau al tutorilor (legalizat) și adeverință de pregătire premilitară.

Numărul locurilor este limitat la 60, iar admiterea se va face pe baza de concurs (scris și oral) din științele fizico-chimice și științele naturale.

Examenul începe imediat după terminarea înscrierilor.

Taxa de înscriere la examen este de lei 100.

*

Inscrierile pentru studenții vechi ai facultății, la exmaenele din sesiunea Octombrie a. c., se vor face între 22—27 Septembrie.

Sub nici un motiv nu vor fi înscriși la examene studenții cari n'au achitat integral taxele școlare pe anul 1936—937 și cari nu s'au prezentat în sesiunea Iunie, la cel puțin jumătate din materiile anului.

Cetiți și răspândiți
„BUNA VESTIRE"

„Protecția" muncii naționale

Potlogăriile dela Wagons-Lits nu iau sfârșit

Se continuă angajarea de personal jidănesc. Flavius-Fischer și concesiunea vapoarelor românești

Infățișam într'unul din numerile trecute ale ziarului nostru situația pe care o găsim (și aceasta tocmai când ne aflăm în pragul aplicării decretului de protecția muncii naționale) la una din intreprinderile unde se impune o tăiere cât mai adâncă a racilei.

Wagons-Lits, pentrucă despre cuibul Fischerilor este vorba, nu încetează să fabrice la scurte intervale pui de aceiași speță. Sfidarea ce ni se aruncă în ochi n'are margini, iar Flavianul, mare operator de «interese internaționale», recrutează mereu funcționarii, din ginta lui hrăpăreață. E de ajuns să pomenim că numai în ultimul timp personalul lui Wagons-Lits și-a mărit capacitatea de «lucru» cu deșteptăciunea a încă o serie de ovrei. La Cernăuți: Solomon Rosenkrantz șef de agenție (comandant pentru comunism și contrabandă) iar la București se respectă aceiași tradiție.

Arătăm mereu că există la Wagons-Lits un periculos leagăn al subminării, unde clocotește ura față de interesele acestei țări, azil cu porți prea largi deschise pentru toți străinii de sângele nostru.

Afacerile multiple la care se dedau conducătorii internaționali ai companiei, nu numai că lasă în urmă bunul simț pe care îl pretindem dela ori cine ce se chiamă «om», dar specula fără rușine de care uzează Fischerii mai mari sau mai mici, constitue neobrăzarea fără pereche care trebue stârpită cu orice chip.

Profitorii monopoliști ai biletelor de tren lucrează în așa fel încât se ajunge la cea mai cumplită speculă, care speculă bine înțeles se răsfrânge asupra bieților călători.

Și pentru că la Wagons-Lits se lucrează în «sisteme», vom desvălui câteva din aceste, ceeace ne va arăta lămurit că Flavius Fischer deține cea mai perfectă technică a afacerilor de ordin dubios.

FISCHER ȘI... FIȘELE

La orice bilet vândut, compania reține un comision cu totul prea mare față de valoarea biletului și față de operațiunile prea simple pe care le efectuiază sus numita companie. Fișele de comandă a biletelor internaționale sunt lipsite de indicațiunile valutei, facilitându-se astfel vânzarea biletelor la un alt curs decât cel indicat de B. N. R.

Este convingător în această privință, procesul verbal dresat companiei Wagons Lits de către delegatia de anchetă a Băncii Naționale și a Căilor Ferate Române. In acest proces verbal anchetatorii observă potlogăriile pe rând și impun respectarea dispozițiunilor și legilor în vigoare, (să nu se creadă că s'ar respecta legile ce nu mai sunt în vigoare, ci trebue înțeles că Wagons Lits nu respectă nici un fel de lege).

In privința acestor fișe de comandă este absolut necesar, un control drastic, care să poată asigura evitarea fraudei și a speculei. Dar un control care să nu poată fi legat la ochi cu bancnote opace, dincolo de care nu s'ar mai vedea nimic.

Și cursele de vapoare... In locul Coranului... Talmudul...

In vara acestui an, ca un eveniment și o sfidare de uriașe dimensiuni, se arată faptul că Internaționala Companie reușește să concesioneze cursele de vapoare ale S. M. R.-ului pe distanța Constanța — Istambul, pe termen de două luni: Iulie și August.

Se înțelege că deficitarul Servici Maritim Român, nu găsește decât 60 — 70 zile pe an, când afluența de pasageri ar putea asigura un venit oarecare. Iată însă că tocmai atunci când rentabilitatea ar fi revenit statului, Compania Wagons Lits, reușește să concesioneze cursele de vapoare și să inventeze poate un mijloc de speculă în plus.

Credem că această concesiune este cea mai cumplită rușine și ea ne aduce aminte de vremurile noastre de robie când Marea Neagră era un lac turcesc. Acum însă în locul Coranului stăpânește Talmudul...

In această operă de înstrăinare a surselor noastre de bogății, nu știm pe cine să învinovățim. Concesiunea curselor de vapoare constitue un mare act de românism, pentru care statul s'a ostenit și a făcut imense sacrificii?

Nu s'ar fi arătat (în caz de absolută nevoe de a se concesiona), întreprinderi românești, sau măcar se uită că s'a creiat un Oficiu Național de Turism, un biurou de voiaj «România» sau că s'ar fi făcut o operă și mai bună dacă nu s'ar fi ajuns la o concesiune.

Dar ce este la Wagons Lits nu poate decât să ne îngrijoreze. Este de mirare cum Compania lui Fischer a putut obține atâtea concesiuni din partea statului. Deținând monopolului biletelor de călători internaționale pe căile ferate, concesiunea biletelor C. F. R.

Concesiunea S.M.R. concesiunea biletelor N.F.R. nu constitue această aglomerare de avantagii o desconsiderare pentru elementul românesc, mai ales când aproape tot personalul din centrala și agenții este străini?

Nu se formează astfel un stat «durativ» jidănesc înăuntrul unei Românii făurite cu brațe și sânge românesc?

Socotim că este timpul să deschidem ochii mari și să ne desbrăcăm de primejdia nepăsării.

Această stare alarmantă nu ar putea decât să legitimeze suspiciunea și prevederea conducătorilor noștri cu atât mai mult cu cât este vorba de o Companie Internațională de acest gen. Infiltrația străinismului acolo, fățișe și sfidătoare pentru noi, nu mai poate continua. Interesele superioare și siguranța de stat, reclamă o cercetare cât mai atentă a acestor situații. Măsuri energice, drepte și legale se impun acolo, dacă nu vrem să încercăm mai târziu pierderi ce nu se vor mai putea repara.

Situația dela Wagons Lits, pe care vom continua să o arătăm nu este, Doamne ferește, un caz izolat și hoțiile care se săvârșesc la noi nu sunt monopolizate de această intreprindere. Există zeci și sute de sucursale ale lui Iuda, unde se lucrează zi și noapte la surparea temeliilor de stat. Starea de plâns în care ne sbatem ne-ar îndreptăți să vedem și să ne croim în viitor zile mai bune. Totuși nu știm ce să facem, să surâdem sau să plângem mai departe atunci când se fac declarații și se trâmbițează fericirea edenului românesc...

Suntem într'adevăr prea fericiți, sunt alții prea orbi, ori ne-am învățat noi cu păduchii de lemn?

M. D.

Către cititorii noștrii

Ni se aduce la cunoștință că abonații ziarului nostru nu primesc gazeta la timp sau de loc.

Unii abonați din provincie cred chiar că «Buna Vestire» nu apare regulat.

Inștiințăm pe abonații noștri că «Buna Vestire» apare în fiecare zi, afară de Duminica. Iar dacă unii abonați nu primesc gazeta deloc, asta se întâmplă de obiceiu din cauza relei funcționări a serviciului poștal.

Incurajați industria și comerțul românesc

MAGAZINUL DE INCALȚAMINTE
Vasile Vasilescu
București, STR. CAROL No. 46
a mulțumit întotdeauna cerințele marelui și variatului public românesc din Capitală și Provincie cu serviciile sale
Aci se încalță studentul și sportivul, legionarul și premilitarul, bogatul și săracul — toată lumea care dorește să aibă o încălțăminte trainică lucrată cu mult gust și eftină.

MOBILE Sufragerii cabinete, Studio-uri, Birouri, Dormitoare și Garnituri tapisate de salon
LA GOGU GEORGESCU
Magazin românesc de mobile
Medaliat cu Meritul Comercial și Industrial
București, Str. Bărăției No. 55 și B-dul Maria No. 1. — Tel. 4.75/14

VIZITAȚI Ceasornicăria Românească
ANTON PETRAȘINCU
B-dul Elisabeta 41 (vis-a-vis de Liceul Lazăr)

CUMPARAȚI EFTIN
GEAMURI, oglinzi, rame, cristale și picturi
IOAN PUCHIU
București, Calea Moșilor, 21 — Telefon 344/59

Faptele vorbesc...

Precum se vede din graficul alăturat, consumul de uleiuri pentru automobile, în România, se menține în ultimii 6 ani la acelaș nivel. Din contra, vânzările de OSIN-OIL și VEGA-OIL sunt în continuă creștere. Marea masă a automobiliștilor s'a convins că aceste uleiuri întrunesc toate calitățile necesare pentru o perfectă ungere a motorului. Uleiurile OSIN și VEGA-OIL sunt fabricate de cele mai mari și bine utilate rafinerii din țară, cari dispunând de o experiență vastă și de instalațiuni moderne, sunt în măsură a fabrica produse desăvârșite.

1931 1932 1933 1934 1935 1936

Uleiurile OSIN și VEGA-OIL se vând în ambalaje originale plombate la toate stațiunile.

OSIN

Studenții Români în Germania

Ca și în anii trecuți, Asociația academică Româno-Germană, a organizat prin d. prof. W. Lörch, director la Mitteleuropa Institut din Dresda, schimbul de studenți cu Germania, pentru practica și cursurile de vară.

Tinerii studenți români, dela Universitatea din București și Cluj precum și un număr de 3 profesori, au fost mânați de dorul de a cunoaște noul stat național-socialist și în cele trei centre universitare germane, Berlin, Dresda și Leipzig, unde au loc cursurile de vară de specializare medicină veterinară; medicină umană și politechnică, și Academia comercială), s'au bucurat de o primire călduroasă, făcută atât de oficialități, cât și de forurile universitare.

Cei 30 de studenți români din Germania, ca și studenții germani veniți de curând în România, se bucură de întreținerea gratuită și iau parte la diverse excursii, vizitări de orașe, expoziții, muzee și alte instituțiuni.

Merită a fi relevată grija și bunăvoința pe care o arată studenților noștrii d. prof. W. Lörch, un vechiu și sincer prieten al României, care face tot ce omenește este posibil, pentruca studenții veniți în schimb, să se simtă cât mai bine.

Schimbul de studenți cu Germania este fericit prilej de apropiere culturală și — mai ales prin cursurile speciale dela Academia comercială din Leipzig — prilej de serioasă colaborare economică, de care cel de-al treilea Reich, ca țară eminamente industrială, simte nevoie cu România.

Geo Tașcă

„BAIONETE"

Acesta va fi titlul revistei ce va apare în curând, sub un *comitet* de onoare, alcătuit din foști luptători din războiu, începând dela general și până la soldat, în frunte ca președinte, cu popularul și viteazul general *Rasoviceanu Gheorghe*, a cărui faimă răsboinică, este îndeajuns cunoscută.

Această revistă va fi deschisă tuturor foștilor luptători din războiu, pentru a putea să-și publice faptele războinice, împreună cu documente, fotografii, etc., ce le au, în scop *numai* de a se putea face să se țină treaz în inimile bunilor români — în special tineretului. — supremele noastre sacrificii de odinioară, pentru înfăptuirea idealului național.

Se primesc anunțuri pentru mica publicitate

ULTIMA ORA

Semnificația discursurilor dela Șorecani

Sensul cuvântării d-lui ministru Valer Pop și al declarațiilor politice ale d-lui Vaida Voevod

Indiscutabil în manifestația de afirmare a românismului pe care a prilejuit-o inaugurarea stațiunei balneo-climaterice dela Leghea-Șorecani, polarizează pentru cei cari vroesc să adâncească sensul discursurilor d-lor Al. Vaida și Valer Pop, răspunsul unei frământate probleme a politicii interne: succesiunea.

Luate separat, discursurile formulează o serie de puncte cari pun accentul pe necesitatea afirmării primatului românesc în economia națională.

Legând însă răspunsul d-lui Al. Vaida la cuvântarea d-lui Valer Pop, acordul perfect asupra acestor probleme nu mai poate părea un simplu joc al întimplării.

SEMNIFICAȚIA PRIMULUI DISCURS

Discursul d-lui ministru al industriei a depăsit ocazionalul semnificând disecția întregei politici economice a României de după războí.

«Dacă am scuturat lanțurile robiei politice» — a spus d-sa — «ținem să se vadă că suntem dispuși să înlăturăm lanțurile robiei economice care echivalează cu robia politică».

Aceste declarații prezintă opiniei publice, grefarea unor noui principii de esență activă, la vechiul și anacronicul program de guvernământ al partidului liberal. Dar mai înseamnă și altceva: o recunoaștere în fapt a postulatelor pe care d. Al. Vaida le-a formulat acum trei ani, când despărțindu-se de partidul național-țărănesc, a întemeiat Frontul Românesc pentru lupta de afirmare națională.

Discursul d-lui Valer Pop, reprezintă deci punctul de vedere programatic al guvernului, pe care de altfel d-sa îl și asociază acestei noui orientări în politica economică:

«Oricât de mult aș fi crezut în ceeace este necesar să fac, oricât de mult aș fi stăruit să fac, nimic nu ar fi fost cu putință, dacă n'aș fi avut înțelegerea deplină și concursul fără rezervă al acelora cu care am onoarea de a sta pe banca ministerială».

Ne aflăm deci în fața unui vast program de lucru, care după dorința Factorului Constituțional, animatorul acestei acțiuni, va trebui continuată și de guvernele viitoare. Aceasta reese din discursul d-lui ministru Valer Pop.

DECLARAȚIILE D-LUI AL. VAIDA

Privit la rece, discursul d-lu Al. Vaida, atinge două obiective concomitent. Intiiul, prezentarea partidului național-țărănesc ca pe un organism politic imposibil de a fi trezit la realitatea acțiunii de fundamentare a primatului românesc, legat de o serie de

D. ALEX. VAIDA-VOEVOD

interese străine, și al doilea, recunoașterea în fapt și drept a unui acord perfect pe această latură între acțiunea guvernului și principiile formulate de d-sa.

D. Al. Vaida a reușit prin discursul dela Leghea-Șorecani — pe care-l socotim cel mai mare discurs al d-sale din ultimii trei ani — să marteleze pretențiile succesorale ale partidului național-țărănesc:

«Mergând însă cu gândul înapoi la începuturile activității mele, îmi aduceam aminte cum în Ungaria puteam cere drepturile proporționale ale românilor, dar în România Mare, angrenat într'un partid românesc, nu am putut face acest lucru, nu am putut trezi la realitate acel partid pe care l-am susținut cu toate puterile mele și la creiarea căruia am contribuit mai mult decât alții.

Am voit ca acel partid să fie cu adevărat național și putea să fie și țărănesc. Nu s'a putut din cauza condițiunilor mărunte ale unor oameni cari nu pricepeau că în chestiunile mari trebuie să mergem pe o linie clară, fundamentând acțiunea de principiu de granit.

Care este prin urmare problema zilelor noastre?

După cum spunea d. Mihail Manoilescu, ori ne simțim neam de stăpâni ori nu suntem de această țară.

Totodată însă d. Al. Vaida, mai face o semnificativă declarație de retractare, la adresa guvernului:

«Când mi s'au luat o serie de puncte din program, am spus că guvernamentalii sunt solahorii mei. Aceste cuvinte le retractez în întregime pentrucă au avut curajul să schimbe vorbele în fapte și să alunge tembelismul nostru sufletesc».

Aceste două importante discursuri conjugate, prezintă aspectul unei treceri lente a succesiunii dela partidul liberal spre d. Vaida Voevod.

Primul discurs anunță un program de lucru început la un sfârșit de guvernare, pe care-l lasă în sarcina guvernului de mâine.

Al doilea discurs, este o prezentare a viitorului program de lucru ce trebuește continuat, după principiile din care însuși guvernul liberal s'a inspirat în ultima sa etapă.

Trecerea lentă a puterilor se face deci altfel de cum dorea o anumită presă și cum sperau plini de naivitate reprezentanții intereselor străine, adică tot partidul național-țărănesc.

La Șorecani două discursuri, au dat răspunsul succesiunii liberale.

STILEX

Un comunicat al conducerii partidului „Totul pentru Țară"

Primim din partea conducerii centrale a partidului «Totul pentru Țară» următorul comunicat:

LEGIONARI,

Am primit sarcina grea din partea d-lui general Cantacuzino, de a-l înlocui la conducerea partidului, până la restabilirea sănătății sale.

Dorința sa și cuvântul său de ordine, fiind pregătirea campaniei electorale, în așa fel încât mișcarea Legionară să se prezinte în cele mai bune condițiuni la alegerile apropiate, subsemnatul declar deschisă perioada de pregătire pentru lupta electorală și convoc pentru data de Duminică 12 Septembrie, pe șefii de regiuni și inspectorii regionali, la București.

Vicepreședinte al partidului «Totul pentru Țară»,

Ing. GH. CLIME

București, 29 August 1937.

Sosirea d-lui General Cantacuzino Grănicerul în Capitală

Astăzi la orele 12,30 d. general Cantacuzino Grănicerul a sosit în Capitală, venind dela Predeal cu mașina Legiunii.

D. GENERAL CANTACUZINO

Domnia sa a fost însoțit de d. Corneliu Z. Codreanu și de medicul curant.

O manifestație național-creștină la Iași

Astăzi la locuința d-lui prof. A. C. Cuza, cu ocazia onomasticei sale, va avea loc o nouă mare manifestație în prezența tuturor parlamentarilor și fruntașilor național-creștini din țară.

Conferința Micei Antante

Mărturisesc că n'am obiceiul să dau o importanță deosebită problemelor formale, atât în politica internă cât și în cea internațională.

Drept internațional, Liga Națiunilor, pact Briand-Kellog și alte asemenea, mi se par lucruri de o importanță cu totul secundară.

Deaceia nici n'am obiceiul să mă alarmez în fața oricărui eveniment formal, ședință a Ligii Națiunilor, conferință internațională, întrunire a Micii Înțelegeri.

România e aliata Iugoslaviei și a Cehoslovaciei, e deci firesc ca cei trei conducători ai politicilor externe respective să se întrunească, din când în când spre a sta de vorbă, a examina în comun problemele ce li se pun, a stabili — în măsura posibilului — o linie comună de conduită.

Deci nimic senzațional în această conferință obișnuită.

Ce probleme se vor desbate? Ce soluții se vor adopta? Ce soluții ar trebui să adopte?

Prima problemă este aceia a restabiliri serviciului militar obligatoriu în Ungaria. E cea mai importantă, cea cu adevărat importantă. Căci să nu se uite: Mica Înțelegere a fost creiată spre a ne garanta reciproc — Cehoslovacia, Iugoslavia și România — de tendințele revanșarde ale Ungariei.

Acest caracter local, limitat, precis a dat odinioară tăria Micii Înțelegeri.

Iată dece credem că e mult mai necesar și mai interesant să știm ce va face Mica Antantă față de reînarmarea Ungariei decât față de recunoașterea imperiului italian, de plângerea Valenciei sau de războiul chino-japonez.

Pentru a împiedeca Ungaria să ... curgă la tactica faptului îndepl... ca Germania — se impune un ... cat care să se refere cât mai ... drept internațional și cât mai ... forță. Dacă se declară răspicat ... Înțelegere nu va tolera re... matei naționale ungare și că va r... la măsuri militare, e puțin prob... Budapesta să îndrăznească s... Dacă însă — cum e probabil — ... vorbi de tratate, drept internațional ... bligații, Liga Națiunilor s. a. m. d. ... garia ne va râde în nas și va fa... va crede de cuviință.

Deci să nu uităm că suntem ... finit mai tari ca Ungaria, și să ... folosim forța pentru a ne impune ... tul de vedere.

Iată dece nădăjduim că Mica În... legere va lua singura atitudine ... se impune: acela a intransigenței ...

Cât despre imperiul italian, ... războiul chino-japo... sperăm că nu se va mai repeta ... lile din trecut.

De un an și jumătate Italia ... Abisinia. Negusul e un biet ... Titulescu, deci e ridicol să mai ... răm că există o Etiopie independ... Am pierdut destul până acum — ... liticește și economicește — ... tot pasul Italia. Se cuvine ca în ... al unsprezecelea să ne convertim la ... realism sănătos.

Așadar cred că recunoașterea im... riului italian se impune.

Pe noi însă, repet, nu ne privește.

Iată care sunt și cum ar trebui ... cate — din punct de vedere rom... judecând — problemele ce se vor ... cuta la Sinaia.

Mihail Polihroniade

Delirante manifestații naționaliste în Spania

Parada militară dela Santander. Comuniștii respinși pe toate fronturile. Bombardarea dela Gijon. Se suprimă controlul în apele spaniole

SANTANDER, 30 (Rador). — Azi dimineață s'a desfășurat pe Plaz Grande o paradă militară.

Generalul Davilla, comandantul forțelor naționaliste din nord, a primit defilarea brigăzilor din Navarra și Castilia, precum și ale formațiilor de «Săgeți Negre», «Flăcări Negre», «Requetes» și «Falangiști».

Pentru prima oară de Joi mulțimea credincioșilor a putut azi dimineață să se împărtășească în bisericile orașului, redeschise de naționaliști.

Portul a început să-și regăsească activitatea. Peste 20 de cargoboturi și vase de pescuit au intrat ieri în radă, venind dela San Sebastian, La Coruna și Bilbao.

Legăturile telegrafice dintre Santander și restul Spaniei naționaliste au fost restabilite.

Viața și-a reluat cursul normal.

Numărul prizonierilor guvernamentali cari au părăsit până acum Santanderul se ridică la 12.000. Prizonierii sunt trimiși în lagărele dela Santona.

COMUNIȘTII RESPINȘI PE TOATE FRONTURILE

SARAGOSA, 29 (Rador). — Agenția Havas transmite:

Ofensiva guvernamentală din Aragon a fost deslănțuită ieri în patru sectoare: Huesca, Almudeja, Suera, sud de Saragossa și est de Saragosa. Pretutindeni ofensiva a eșuat, în primul rând datorită acțiunii aviației naționaliste, care a bătut fără încetare spatele republicanilor, tăindu-le legătura cu aprovizionarea și chiar cu avantgardele.

ROȘII RESPINȘI ȘI PE FRONTUL ARAGON

SALAMANCA, 29 (Rador). — Comunicatul oficial al naționaliștilor anunță că pe frontul din Aragon presiunea inamicului continuă în diferite sectoare, dar atacurile au fost respinse cu mari pierderi pentru agresori.

GENERAL FRANCO

La Santander, brigada navareză își continuă înaintarea în direcția Asturilor, prin Valle de Cabuerniga. Ea a ajuns aseară la satul Cabuernica, fără a întâmpina vre-o rezistență.

SE SUPRIMA CONTROLUL

LONDRA 29 (Rador). — Redactorul diplomatic al ziarului «Sunday Times» afirmă că raportul amiralului Van Dul... care a fost remis Vineri subcomitetului de neintervenție, cere suprimarea patrulărilor navale în apele spaniole, deoarece rezultatele acestor patrulări nu ar justifica cheltuelile pe cari le necesită.

*

SEVILA, 30 (Rador). — Corespondentul Agenției Havas transmite:

Generalul Queipo de Llano a declarat următoarele:

Pe frontul Aragon, în sectorul Almudevar, s'au dat mai multe atacuri, cari însă au fost respinse.

In sectorul Villa Mayor, am înaintat și am capturat 29 mitraliere, trei tancuri și numeroase arme. In sectoarele Quinto și Belchite, aviația naționalistă a doborât 5 avioane inamice.

La Santander brigada din Navarra a înaintat pe valea râului Miera, ocupând satul Cabuerniga și primele înălțimi din Sierra el Escudo.

Pe frontul armatei de sud au fost respinse puternice atacuri.

Conferința Micei Ințelegeri a presei

In marea sală a hotelului Caraiman, frumos pavoazată cu drapelele celor trei țări participante a avut loc eri deschiderea conferinței Micei Înțelegeri a presei.

Ședința publică s'a reschis prin cuvântarea d-lui V. Svihovsky care până la conferința dela Sinaia a îndeplinit funcțiunea de președinte al comitetului central al Micii Înțelegeri a presei. După cuvântul introductiv d-sa transmite președenția d-lui Al. Sândulescu.

D-sa mulțumește pentru cinstea ce i se face și dă cuvântul d-lui Liuba Popovici care vorbește în numele delegației iugoslave.

Apoi ia cuvântul d. Raul Atanasiu, directorul presei din ministerul afacerilor străine, care în numele d-lui Victor Antonescu, ministrul nostru de externe, salută sosirea celor trei delegații și făgăduește tot sprijinul oficialității.

A urmat un banchet la hotelul Caraiman.

*

Azi dimineață au sosit cu un tren special și cei doi miniștri de externe ai statelor vecine cari participă la consiliul Micii Înțelegeri.

In după amiaza zilei va avea loc prima ședință a comitetului permanent.

Șeful poliției italiene la Berlin

BERLIN, 29. (Rador). — D. Bocchini, șeful poliției italiene, și d. Guido Leto, inspector general al siguranței italiene, au sosit la Berlin, însoțiți de mai mulți funcționari din poliția italiană.

D. Himmler, șeful poliției Reichului și al secțiunilor speciale de protecție, a urat încă dela frontieră, bun venit în Germania spre a studia organizarea poliției de siguranță și represiunea criminalității în Germania.

Puternic bombardament japonez la Shanghai

Japonezii au debarcat pe țărmurile fluviului Yang-Tse. Inaintarea niponă pe linia Nanking-Shanghai. Lotien este înconjurat? Nu s'a luptat cu gaze. Provocări chineze

SHANGHAI, 29 (Rador). — Șase avioane mari japoneze au aruncat vreo 12 bombe de mare putere asupra Gării de Nord, care a suferit mari stricăciuni.

Mai multe proectile au căzut în marginea concesiunii internaționale, provocând un mare incendiu.

*

SHANGHAI, 29. (Rador). — Agenția Domei transmite un comunicat publicat aseară de autoritățile navale japoneze, în care se arată că trupele japoneze debarcate de curând pe țărmurile fluviului Yang Tse au ocupat complet localitatea Lotiencen.

INAINTAREA NIPONA

TOKIO, 29. (Rador).—După lupte crâncene, trupele japoneze, sprijinite puternic de artilerie, au respins trupele chineze la Lotien, la 28 km. de Shanghai și și-au continuat înaintarea spre linia de cale ferată Nanking-Shanghai.

*

TIENTSIN, 29 (Rador). — Statul major japonez anunță că japonezii au ocupat localitatea Haciangpu, în direcția Kalgan, în timp ce trupele din Kalgan, au intrat în Suanua, oraș important pe linia ferată Peking-Suiyuan, la sud-est de Kalgan și la 30 kilometri nord-vest de Ciaciangpu.

Cele două armate nu se mai află deci una de alta decât la o depărtare de de 30 kilometri.

KAN-IN
Generalismul forțelor japoneze din China.

LOTIEN INCONJURAT?

SHANGHAI 29 (Rador). — Marele cartier general chinez comunică: In cursul după amezii au fost înconjurați și nimiciți și ultimii japonezi cari mai rămăseseră din cei ce fuseseră debarcați la Ciangtsepang.

Noi întăriri chineze au sosit la Lotien unde trupele japoneze sunt împresurate.

TOKIO 30 (Rador). — Agenția Domei transmite:

Ministerul de Războiu desminte categoric acuzația din sursă chineză, că trupele japoneze ar fi recurs la gaze asfixiante, cu prilejul ocupării localității Nankau.

Comunicatul precizează că trupele japoneze care operează în China nici nu sunt echipate pentru războiul chimic.

Dimpotrivă — adaugă comunicatul — un soldat japonez care luptă în China a declarat într'o scrisoare trimisă familiei sale din Tokio că a orbit din cauza gazelor asfixiante întrebuințate de chinezi și că a trebuit să fie internat într'un spital.

ȘTIRI FALȘE

TOKIO 30 (Rador). — Poliția a publicat un avertisment spre a pune populația în gardă împotriva svonurilor false, care circulă cu prilejul măsurilor luate spre a se face față situației din China.

După unele svonuri, jandarmii ar fi executat în mod sumar pe dezertorii, care nu au răspuns la chemarea sub drapel.

O lege nouă va pedepsi cu trei ani de închisoare pe toți aceia care vor răspândi asemenea știri false.

Revolta dela Montpellier

MONTPELLIER 30 (Rador). — Vineri seara a isbucnit o revoltă într'un penitenciar de minori, din apropiere de Montpellier.

Zeze tineri deținuți au reușit să evadeze, după ce l-au imobilizat pe gardian.

Sâmbătă s'a produs o nouă mișcare de revoltă.

Deținuții au distrus dormitoarele și porțile și au încercat să pătrundă în cabinetul directorului, spre a-i da foc.

Jandarmii și populația a trebuit să vină în ajutorul gardienilor.

In cursul ciocnirilor, numeroși deținuți au fost răniți.

Zece dintre ei au reușit să evadeze.

Comemorarea morții reginei Belgiei

BRUXELLES, 30 (Rador). — Toată țara a luat parte la ceremoniile pentru comemorarea morții tragice a Reginei Astrid a Belgiei.

Mulțimea a defilat prin fața mormântului dela Laeken, depunând mii de buchete de flori în amintirea iubitei Regine a Belgiei.

Italienii și spaniolii se luptă pentru cauza păcii

ROMA 30 (Rador). — Cardinalul Marmaggi a vizitat «tabăra Mussolini» unde sunt găzduiți acum mai multe mii de tineri italieni cu reședința în străinătate.

Cardinalul a oficiat cu această ocazie o slujbă religioasă.

In cuvântarea pe care a ținut-o, după oficierea slujbei, cardinalul a relevat victoria dela Santander a naționaliștilor spanioli, spunând între altele: «Italienii și spaniolii se luptă pentru cauza păcii și civilizației».

Sovietele concentrează trupe la Vladivostok

LONDRA, 30 (Rador). — «Sunday Chronicle» anunță că actualmente se produc mari concentrări de trupe sovietice la Vladivostok.

Se crede că în acest oraș se află actualmente o mie avioane, 1100 tancuri rapide și cel puțin 200 mii soldați cât se poate de bine pregătiți, sub comanda mareșalului Bluecher.

Fabricele de armament din Siberia occindentală, cari lucrează fără întrerupere din ordinul lui Stalin trimit continuu la Vladivostok tunuri și mortiere.

Mareșalul Bluecher a declarat la o conferință a ofițerilor superiori din Siberia, că dacă Uniunea Sovietică va fi atacată în Extremul-Orient, ea va răspunde la agresiune printr'un rapid contra atac.

TIPARUL INSTITUTULUI DE ARTE GRAFICE «EMINESCU» S. A., STR. ING. ANGHEL SALIGN Y Nr. 2. TELEFON 3.26.68 Redactor responsabil: V. OLANIUC STERE